Beeldvormende fase

OPENBAAR

Korte aantekeningen van de beeldvormende bijeenkomst van 12 juni 2023.
Aanvang: 19.30 uur – Raadzaal

Aanwezig:	**Voorzitter**: mevrouw M. Rensink
	Namens de fracties: de heren Van Lochem, Smits, Logmans, Bulsink, Ebbers, Weevers en Hollema
	Griffie: de heer Ter Beest

Beeldvormende bijeenkomst. **Doel: Technisch beraad en Inspraak**	Agendapunt 2: Technisch beraad: • De heren Sikking (gemeente Aalten), Voogt (OKRA) en Nijhof (Dusseldorp) geven een toelichting op de stukken en beantwoorden vragen. Inspraak: • De heer Freriks (marktmanager) namens Stichting Markt Dinxperlo • De heren Hartemink en Takke namens Stichting Ondernemersfonds Dinxperlo • De heer Van Reeken namens BI (burger initiatief) DinxperWick. • Mevrouw Verschoor-Boele (vanuit diverse gremia) • De heer Reeken (Heimatverrein Suderwick) • De heer Dierssen • De heer Heezen Agendapunt 3: Technisch beraad: • De heer Klomps en mevrouw Klaassen beantwoorden vragen.

Agendapunt 2: Voorstel tot het vaststellen van het definitieve ontwerp centrum, Allee en Heelweg te Dinxperlo en het beschikbaar stellen van het benodigde krediet.	
De heren Sikking (gemeente Aalten), Voogt (OKRA) en Nijhof (Dusseldorp) geven een toelichting op de stukken en beantwoorden vragen. De presentatie is bij dit verslag gevoegd.	
Vragen aan de heren Sikking, Voogt en Nijhof:	
De heer Smit: U had het in de presentatie over de Allee als fietsstraat, volgens mij is het een verbindingsweg. Hoe ziet die uitvoering eruit? De heer Sikking: We hebben in het begintraject metingen verricht en gekeken naar percentage vrachtverkeer en daarover een afweging gemaakt. Het percentage vrachtverkeer is vrij laag, het zit op 1% terwijl het 10%-12% mag zijn op 30km weg. Daarom is gebruik gemaakt van een optimaal wegprofiel waardoor alle doelgroepen veilig gebruik kunnen maken van het wegvak. Ik wil nog even de opmerking maken dat gezegd werd fietsstraat, dat is niet het geval. Er liggen twee bredere fietsstroken om de fietser wat comfortabeler te laten fietsen, maar hij wordt niet ingericht als fietsstraat.	

De heer Smit: Vervolgvraag, de kruisingen wordt dat verkeer van rechts of blijft het een voorrangsweg?
De heer Sikking: Voor 30km straten geldt dat voorrangsregelingen beperkt moeten blijven dus alles is gelijkwaardig. Alleen de kruising met de fietsstraat wordt in voorrang uitgevoerd.

De heer Van Lochem: Ik heb een vraag over de gele kruisjes en de gele lijn. Hoe is daarover geparticipeerd?
De heer Voogt: We hebben voor de voorlopige ontwerpfase hier een aantal sessies in de kerk gehad. Tijdens de tweede avond hebben we gezegd dat het ook goed zou zijn om een werkgroep te maken die specifiek nadenkt over de informatiedichtheid en hoe je dat communiceert. In mijn beleving zat al met het vorige ontwerp, dat rond kerst gepresenteerd is, het beeld van een doorgaande gele lijn. Het idee dat er een doorgaande gele streep zou zijn gecombineerd met de tegels, de plusjes en ook nog eens gecombineerd met een soort van rijstkorreltjes getrokken van de grenslijn tot aan het dorp die was er al in december. Er was ook ruimte voor in de reactienota. In de reactienota staat er geen vraag over. Bij de presentatie van het DO (Definitief Ontwerp) kwam de vraag. We hebben dat in de werkgroep goed besproken, maar zijn het er niet mee eens. De werkgroep was groter dan de mensen die toen hun vinger opstaken. Ddaarna hebben we nog een gesprek gehad met de wethouder erbij om te kijken of dit oplosbaar is of niet. Op een gegeven moment moet je ook over een plan zeggen; “we hebben de processtappen die we beloofd hebben gedaan”. We hebben zelfs nog twee keer zoveel gedaan. Er was ruimte voor vragen stellen tussen half december en eind januari. Het is nog niet te laat, we hebben nog niks gebouwd. Aan de andere kant is er vanuit mijn perspectief voldoende ruiimte geweest om daarover te participeren. Uiteindelijk is het een politiek punt om te zeggen of we dingen nog anders gaan doen of niet.

De heer Logmans: Heeft dit plan ook een toeristisch element of is het sec een herinrichting.
De heer Voogt: We hebben geprobeerd, zeker met de herinrichting Prins Clausplein, om het zo te ontwerpen dat het de verblijfsduur verlengd. De weekmarkt is sowieso al een trekker. Met het maken van banken en een waterspeelplek voor kinderen dichtbij het terras waar de ouders zitten. Ruimte voor kermis en evenementen. We hebben geen plan gemaakt voor de invulling van het vastgoed.
De heer Logmans: In de aandachtspuntenlijst die u toonde stond ook een openbaar toilet. Kunt u aangeven waar de uitwerking daarvan in het plan staat?
De heer Sikking: We hebben dit benoemd in het raadsvoorstel. We zijn bezig met een initiatief inpandig. Hierover zijn we met pandeigenaren binnen het centrumgebied in gesprek. Mocht dat niet mogelijk zijn dan hebben we in het parkeerterrein aan de Wilhelminastraat voorzieningen getroffen om daar (al dan niet tijdelijk om het gebruik te monitoren) een openbaar toilet te realiseren. Daar is ook de ruimte ervoor.

De heer Weevers: Als u nu terugkijkt op het doorlopen proces. Wat was dan het lastigst, het grootste discussiepunt?
De heer Voogt: Wat bereikt is, wat bij de centrumvisie nog niet het geval was, is dat de meerderheid van de groep mensen die heel betrokken is bij het dorp aangeleerd is om over hun eigen belangen heen te kijken. Ik hoop dat dit proces heeft opgeleverd dat men meer begrip heeft voor elkaar. Ik denk dat de puzzelstukjes om tot een goed geheel te komen nu mooi samenkomt. Dat was er nog niet aan het begin.

De heer Hollema: U gaf aan dat de bomen die op de plaatjes te zien zijn groter zijn/lijken dan de bomen die in werkelijkheid gepland worden. Hoeveel kleiner zijn de bomen die geplant worden dan? En hoe lang duurt het voordat ze zo groot zijn als op de plaatjes.
De heer Voogt: We gaan groter planten dan een ontwikkelaarsboom. Ik denk dat de bomen bij aanplant een meter of 6 a 7 hoog zijn. Dan heb je al best een boom staan en die kunnen in 5 tot 10 jaar nog wel een paar meter uitgroeien.
De heer Hollema: Dan heb ik nog een vraag over de kruisjes en de lijn. Ik zag een beeld waar geen lijn was, maar punten. Is dat dan al aangepast? Maar ik zag ook plaatjes waar wel een lijn was. Wat is nu het voorstel zoals het voorligt.
De heer Voogt: Het voorstel is om over de hele lengte van de straat, dus ongeacht of de lijn op de stoep ligt of in de straat of in een plantvlak, om altijd een gele streep te maken van twee granietkrijtjes breed. Daar is de grootste commotie over, want we willen geen gesloten grens. De plusjes zaten altijd al in het plan. Deze komen alleen voor op plekken waar een verblijfsruimte is. Dus die plusjes zie je bij de banken of bij de plek waar ook wat meer informatie te halen is. Op die manier is er een basis van één doorgaande streep en accenten met de plusjes.

De heer Bulsink: Heb ik goed begrepen dat er nog mogelijkheid is om het plan aan te passen met betrekking tot de doorgetrokken gele streep en de kruisjes.
De heer Voogt: Het klopt dat ik net gezegd heb dat we nog niet aan bouwen zijn, dus dat we nog dingen kunnen aanpassen. Ik heb ook aangegeven dat, gelet op het proces waar heel veel mensen iets hebben

benoemd, de gedachte om een doorgetrokken lijn te gebruiken al op de eerste avond zijn besproken. Nogmaals we kunnen zeggen het is niet goed, we gaan het anders doen, maar als ik terugblik op het afgelopen jaar, dan is dit de uitkomst die het is. Ik denk dat het plan dat nu voorligt het meest recht doet aan het doorlopen proces. Maar het klopt dat het anders kan.

De heer Ebbers: Ik ben benieuwd naar de financiële consequenties. Er wordt gevraagd om een krediet te verstrekken van €10 miljoen. Welke risico's zitten hier aan vast? Het gaat over meerder jaren. Is die 10 miljoen wel genoeg ook gezien de alsmaar stijgende bouwkosten. Kunt u daar iets over vertellen.
De heer Sikking: We hebben na de DO-fase met Dusseldorp en de ontwerpende partij heel veel tijd en energie gestoken in het maken van de begroting. Het klopt dat het project doorloopt tot het einde van 2025 en dat er een bepaalde onzekerheid in zit. We hebben binnen kostenraming ook stelposten opgenomen op diverse elementen waarvan wij op moment niet met zekerheid durven te zeggen wat de financiële consequenties zijn. De onzekerheden zullen door de stelposten worden ondervangen. Wij verwachten niet dat het bedrag dat gevraagd wordt onvoldoende zal zijn. Hier hebben we rekening mee gehouden in het opstellen van de begroting en ook de indexatie is daar rekening mee gehouden.

De heer Smit: Als ik het plan goed lees dan zie ik dat de Wilhelminastraat zo ongeveer wordt gebruikt als uitvalsbasis voor het parkeren. Prins Clausplein wordt leeggemaakt, daar zit de Aldi nog achter. Wordt het parkeren meer of minder dan vandaag de dag? Was het niet wenselijk geweest om meer parkeervakken te ontwikkelen?
De heer Sikking: We hebben aan begin van het project direct parkeeronderzoeken gedaan. Ook met ondernemers hebben we daar veel over gesproken. We hebben een parkeerbalans gemaakt waarin staat hoeveel parkeerplekken er terug moeten komen. Er komen uiteindelijk meer parkleerplekken in de nieuwe situatie dan in de situatie was. Dan houden we ook nog rekening met de mogelijke supermarkt verplaatsing en dat dat ook parkeerruimte oplevert.
De heer Smit: U houdt rekening met toekomstige ontwikkeling die nog niet zeker is. Hoe is het saldo op dit moment?
De heer Voogt: In de Vo-presentatie (Centrum Dinxperlo | Dinxperlo Vernieuwt – het Voorlopig Ontwerp van 7 december 2022) wordt zowel over parkeren als over bomen de voor en na situatie gegeven met een balans. Daarin zie je dat het aantal parkeerplaatsen nu en het aantal parkeerplaatsen straks gelijk blijft of misschien zelfs een aantal plekken meer. Hierbij hebben we uitdrukkelijk de centrumvisie gevolgd, die zegt dat we het aantal parkeerplekken gelijk houden, maar ook om niet een groot parkeerterrein van het dorp te maken.

De heer Van Lochem: Toch nog een vraag over de kruisjes en de streep. U zegt dat het nog aangepast kan worden, maar er is goed over nagedacht en goed over gesproken met elkaar en dit is er uit gekomen. Er is een aantal mensen die het anders willen zien. Stel dat je terug zult gaan naar de kruisjes, verwacht u dan aan de andere kant ook nog weerstand?
De heer Voogt: er is op de eerste avond door een groep mensen nadrukkelijk gezegd dat de lijn wat zichtbaarder mag zijn dan alleen bij de kruispunten. Maar hoe de reactie zal zijn vind ik lastig te beantwoorden.
De heer Sikking: Ik denk dat als die keuze gemaakt zal worden om nog weer terug te gaan naar de kruisjes dan zou dat betekenen dat je dat weer in samenspraak moet doen met degenen die daarover hebben gesproken gedurende het proces.

De heer Logmans: Ik heb een vraag over mensen met een beperking. Hoe is er rekening gehouden dat mensen met een beperking, een rollator, in een rolstoel alles net zo makkelijk kunnen bereiken als een ander?
De heer Sikking: We kregen dezelfde opmerkingen tijdens de participatieavonden. Denk daar aan, we moeten met een rolstoel ook gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. Dat heeft er toe geleid dat we een onafhankelijk bureau hebben ingeschakeld die met het ontwerp heeft meegekeken vanuit blinden en slechtzienden, maar ook mensen met een lichamelijke beperking en ouderen. Die heeft gedurende het hele ontwerpproces tips gegeven. Denk daar aan en dat kan nog wat beter. Dan gaat het met name over het vlak maken van de bestrating, maar ook de visualisatie in de straat. Op basis daarvan hebben we ook de speelvoorziening aangepast en hebben we uiteindelijk gekozen voor een inclusieve speelvoorziening waar iedereen gebruik van kan maken.
De heer Logmans: Er zijn heel veel mooie elementen in het plan aangebracht, van het groen tot aan de bankjes en de QR-codes. Gaat dat een verhoging geven van het onderhoudsbudget en is dat meegenomen in de begroting?
De heer Sikking: we hebben bij alle materialen gekeken, vanuit de Global Goals en vanuit duurzaamheid,

welke materialen passen we toe. We hebben telkens de afweging gemaakt of het duurzaam is. Als ons onderhoudsbudget omhoog moet dan is het niet duurzaam. Bij de beplanting hebben we juist gekozen voor een beplantingssoort die minder onderhoud nodig heeft, zodat we qua onderhoud minder kosten hebben. Voor het centrum gaan we zelfs een bewateringssysteem aanleggen, zodat we geen extra kosten hebben. Met een druk op de knop wordt het hemelwater gebruikt om de planten water te geven. Bij elk gebruikt materiaal hebben we als bouwteam gekeken welk effect dat heeft en het mag niet leiden tot een verhoging van de kosten op onderhoud of beheer.

De heer Weevers: Stel dat er toch bezuinigd moet worden op het plan. Kunt u aangeven of er geknipt kan worden in het plan en wat dat dan voor financieel voordeel kan opleveren.
De heer Sikking: Als die optie er zou zijn dan hadden we hem bij de alternatieve beleidskeuzes opgenomen.
De heer Weevers: Er staat een globaal tijdspad in het plan. Beginnen met het centrum, daarna de Allee en tot slot de Heelweg. Waarom is voor deze volgorde gekozen?
De heer Sikking: Dat is een mooi voorbeeld van kostenbesparing. Er liggen hier in het centrum hele mooie stenen. Die stenen hebben we grotendeels nodig voor de Allee, die willen we hergebruiken. Dat is een van de redenen dat we in het centrum beginnen. De verdere planning wordt gemaakt in overleg met de ondernemers en de weekmarkt. Zij hebben ook invloed op de volgorde.

De heer Hollema: Mijn vraag over de tijdslijn, de teksten op het natuursteen van het grenslandmuseum naar de kerk. Wie, hoe en wanneer worden de teksten samengesteld.
De heer Sikking: Vanuit de werkgroep grensbeleving zijn een aantal opties aangedragen. Daar kwam nog niet de gewenste tekst uit. Ook degene die we op het oog hadden, had weinig inspiratie om er wat mee te doen. We hebben nu een partij gevonden die we inhuren om daar met ons over na te denken. Om die tekst op te stellen.
De heer Hollema: In de komende jaren worden een aantal gemeentelijke middelen, die nu nog bestemd zijn voor klimaat, voor dit plan ingezet. Is dat een politieke keuze of zit daar een inhoudelijk element aan?
De heer Sikking: Het project is heel erg gericht op klimaatadaptatie. Uit de stress testen bleek dat het hard nodig was om vooral in het centrum maatregelen te treffen, omdat dat in de toekomst een hitte eiland dreigt te worden. Dat vonden wij voldoende rechtvaardiging om die middelen deels op te nemen voor dit plan.

De heer Freriks (marktmanager) spreekt in namens Stichting Markt Dinxperlo. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	
Vragen aan de heer Freriks	

De heer Hollema: Ik wil wat vragen over de toiletvoorziening. U zegt niet wegbezuinigen. Bedoelt u daarmee niet een inpandig toilet, maar gewoon buiten een openbaar toilet zoals in het oorspronkelijke plan.
De heer Freriks: Wat mij betreft zijn er meer mogelijkheden. Als er een inpandig toilet komt dan is dat perfect, dan zetten we onze toiletwagen daar niet meer neer. Ik wil aangeven dat het marktbestuur als sinds jaar en dag waarde hecht aan een toiletvoorziening rondom de markt. Niet alleen tijdens marktdagen, maar ook tijdens andere dagen, bijvoorbeeld Duitse feestdagen. Ik denk dat daar goed over nagedacht moet worden.
De heer Hollema: Ik ben benieuwd of de markt ook een mening heeft over kruisjes en strepen?
De heer Freriks: Het marktterrein ligt buiten de lijnen en kruisjes. Persoonlijk vind ik dat Dinxperlo een kruisjeslijn moet krijgen, ware het niet vanwege het toeristische aspect.

De heer Smit: Ik begrijp dat u onze mening deelt over mogelijke parkeer problematiek. Hoe kijkt u daar naar?
De heer Freriks: Er is heel veel over gesproken in het voortraject (en terecht). Wij maken nu gebruik van het terrein op de Wegwijzer. Ja ik deel de zorg, we hebben een druk bezochte markt met veel parkeerbehoefte. Maar er is tijdens het voortraject heel uitdrukkelijk over gesproken, dus wij gaan ervan uit dat als het plan tot uitvoering komt dat het goed komt.

De heren Hartemink en Takke spreken in namens Stichting Ondernemersfonds Dinxperlo. Hun bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	

De heer Logmans: Aan het einde van uw verhaal heeft u het over een toeristisch element. Hoe ziet u dat naast de markt?
De heer Hartemink: Eigenlijk kun je stellen dat het hele project Heelweg en alles daarom heen is bedoelt en ingebracht in het kader van toerisme. Dinxperlo is uniek, samen met een andere gemeente in Zuid-Nederland hebben we deze grensbeleving. Dat betekent wat in het toeristisch gebied. Dat kan betekenen dat we in de toekomst ook aandacht aan verblijfsrecreatie moeten besteden. Vanuit het ondernemersfonds bekijken we het vooral vanuit het oogpunt dat iedere bezoeker goed is voor de ondernemers en de

leefbaarheid in Dinxperlo.
De heer Weevers: Er zijn ondernemers in Dinxperlo die het lastig hebben en zij staan voor de keus om wel of niet te investeren of wel of niet door te gaan misschien. Kunt u aangeven wat u verwacht over het winkelbestanden de horeca in het dorp?
De heer Takke: Ik denk dat Dinxperlo potentieel heel goed is om een winkel te hebben. Als ik zie hoe druk ik het is met de Duitse, maar ook de Nederlandse toerist. Ik heb zelf een fietswinkel en zelf merk ik dat goed in de fietsverhuur. Er stoppen winkeliers en sommige hebben geen opvolger, maar tot nu toe komt er in iedere winkel die leeg komt te staan, weer een nieuwe winkel in. Ik zie dat zeer positief in. Ik denk dat het winkelbestand blijft zoals het is en misschien nog wel meer wordt.
De heer Hollema: U benoemt terecht het toeristisch belang, als ik dat nu link aan de lijnen en de kruisjes, hoe duidt u dat?
De heer Hartemink: Ik zou me graag van de lijntjes en de kruisjes afwenden en gewoon een punt zetten. Ik vind dat dat in de ontwerpfase, de definitieve fase verder uitgewerkt kan worden. Er is uitgebreid over gesproken en ik snap dat je als project- en bouwteam ergen een besluit moet gaan nemen. Je kunt het nooit iedereen naar zijn zin maken. Ook de ondernemers in Dinxperlo hebben opmerkingen, maar we zullen het hiermee kunnen en moeten doen.

De heer Reeken spreekt in names BI (burger initiatief) DinxperWick. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	

De heer Hollema: Ik zag in de presentatie ook kruisjes voorbij komen van Ledverlichting. Is het alleen de doorgetrokken streep dat het punt is? Zou u wel iets kunnen met de kruisjes van Ledverlichting?
De heer van Reeken: We hebben van begin af aan gezegd, die kruisjes moeten op een of andere manier weer terug komen en dat kan zoals op dat andere stuk. Ik vind dat een taak van de ontwerper. Maar dan moet hij het uitgangspunt wel snappen. Dus geen scheidslijn.
De heer Weevers: Kunt u aangeven waar het in proces het is misgegaan?
De heer Van Reeken: Neen. Er zijn telkens mensen van ons bij betrokken geweest. Ik weet dat wij met verschillende groepen bij elkaar zijn geweest. Zelfs in de eerste fase toen er wandelingen door het dorp werden gemaakt om over de centrumvisie te praten is altijd gezegd dat de kruisjes op een of andere manier moeten terugkomen. Dat is ook wel opgepikt, maar op een manier gedaan door die lijn in te brengen waar ik persoonlijk helemaal niks van begrijp. En ik ben niet de enige.
De heer Weevers: Dus ik begrijp dat gezegd is dat de kruisjes terug moeten komen en die zijn teruggekomen aan weerszijde van die lijn, maar die lijn is in uw ogen niet eerder in het plan aan de orde geweest.
De heer Reeken: Ik weet van mensen die aanwezig zijn geweest die dat aan de orde hebben gesteld, maar waarom dat dat niet gehoord is. Dan gaat er dus toch iets niet goed in de communicatie.
De heer Logmans: Het gaat u ten principale om de doorgetrokken lijn, dat ervaart u als een scheidslijn. Het mag dus iets ander zijn? Waar denkt u dan aan?
De heer Reeken: Ik vind het niet mijn taak. Ik ben zelf ontwerper, en je hebt een zekere vrijheid nodig. Je wilt niet dat iemand je een detailschets gaat geven hoe dat er uit moet zien. Dat heeft hij in dit geval gedaan. Wij hebben nooit met de ontwerper gesproken. Ik denk dat als wij met deze man of vrouw om tafel gaan, dat we er beste wel snel uit zijn. Want men laat zien wat men kan en dat is niet mis. Alleen dit is niet goed doorgekomen en ook niet aangevoeld.
De heer Van Lochem: Ik begrijp uw punt, maar bij hoeveel mensen leeft dat? Hoe groot is de groep die er zo over denkt?
De heer Van Reeken: We zijn met een redelijk grote groep. Een van mijn collega's gaat zo nog inspreken en die kan het misschien nog helderder maken. Wij zijn als groepen bij elkaar geweest nadat bekend werd dat nog steeds die lijn in het plan zat, dan heb ik het over de BI Dinxperwick, de Heimatsverrein, historisch Dinxperlo, over Dinxpers Belang en over mensen van het grensland museum en iedereen zit wat dat betreft op één lijn.
De heer van Lochem: Naar uw idee wordt dit breed gedragen in Dinxperlo?
De heer Van Reeken: Ja en ik denk ook dat het naar de Duitse kant geen goed beeld af geeft. Ik woon zelf aan de Duitse kant en werk veel voor Duitse firma's en ik weet goed hoe gek Duitsers zijn op Nederland en als wij dan een lijn gaan trekken terwijl we aan alle kanten horen hoe belangrijk de Duitsers zijn, ook voor de economie en het toerisme, dan is dit geen goed signaal

Mevrouw Verschoor-Boele spreekt in als voorzitter van het Grenslandmuseum, voorzitter van de werkgroep Vrijheidsmaaltijd Dinxperwick en voorzitter en initiatiefnemer van de projectgroep 60 jaar eenheid Suderwick/ 75 jaar annexatie Suderwicken als betrokken inwoner	

van Dinxperwick. Haar bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	
De heer Weevers: Heeft u een idee waar het is misgegaan in het proces? Mevrouw Verschoor-Boele: Neen, niet precies. Het is in de werkgroep ook zeker aan de orde geweest de gele grenskruisjes. Ik heb zelf ook zitting genomen in de werkgroep. Er is over gesproken, er is over heel veel dingen gesproken. Heel veel dingen zijn ook meegenomen. Ik denk dat van mijn kant voortschrijdend historisch en toeristisch inzicht hebben gemaakt dat ik mijn mening meer gevormd heb en vind. Dit kan niet. Dat toeristisch inzicht wil ik nog even toelichten. Overal waar de grens een dorp doorsnijdt, dat is ook bij Kraneburg-Wieler en ook bij Baarle-Nassau. Die kruisjes zijn voor toeristen een herkenningspunt. Dit is een grens en daarom is het voor ons ook zo belangrijk. Zeker ook als voorzitter van het grenslandmuseum waarin wij ook heel graag Dinxerwick verder willen promoten. De heer Hollema: We zagen in het ontwerp ook al de solarleds verschijnen in het ontwerp, zou dat wat zijn. Mevrouw Verschoor-Boele: Op persoonlijke titel zeg ik dat ik daar niet voor zou zijn. Ik vind de historische kruisjes zoals die nu gemaakt zijn van kasseien en overal gebruikt worden, niet alleen hier, maar ook in andere plaatsen. een toeristisch herkenbaar punt.	
De heer Hoven namens Heimatverein Suderwick. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	
Er zijn geen vragen aan de heer Hoven.	
De heer Diersen, inwoner Dinxperlo Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	
Er zijn geen vragen aan de heer Diersen.	
De heer Heezen, ondernemer. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.	
Er zijn geen vragen aan de heer Heezen.	
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voldoende is besproken en bedankt eenieder voor de aanwezigheid en inbreng. Dit agendapunt wordt geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 19 juni 2023.	

Agendapunt 3: Voorstel tot instemming met een vervolgonderzoek naar de haalbaarheid van het ontwikkelen van woongebied 't Beggelder	
Namens de initiatiefnemers zijn de heer Klomps en mevrouw Klaassen aanwezig en beschikbaar voor het beantwoorden van vragen	
De heer Hollema: Ik heb gezien dat u een brief heeft gestuurd naar de omwonenden. Zijn daar reacties op gekomen en misschien kunt u in het algemeen meer toelichten hoe u met omwonenden verder gaat om tot een (ook voor hun) passend plan te komen. De heer Klomps: De gemeente heeft een brief gestuurd. In het verdere onderzoek zitten een aantal fases en per fase zullen we de participatie gaan invullen en dat traject zullen we samen met de gemeente verder gaan inkleden. Dat kan uiteraard op allerlei manieren door middel van de buurt uitnodigen en gezamenlijk te bekijken hoe we dat gaan invullen. Dat komt allemaal na instemming van de raad met dit voorstel. De heer Hollema: U heeft geen reacties van de buurt ontvangen? De heer Klomps: ja die heeft de gemeente gekregen, maar daarvan weet ik niet alle in en outs. De gemeente heeft de brief gestuurd. De heer Weevers: Het is mij niet helemaal helder om hoeveel woningen het gaat. Er wordt gesproken over 220, maar ik heb ook ergens rekensommetje gezien waaruit komt dat er ruimte is voor 150. Kunt daar wat duidelijkheid over geven? De heer Klomps: Het plan biedt 220 woningen. Stedenbouwkundig kun je dat uitzoeken, dat is afhankelijk van programma en van de grootte etc. De gemeente heeft toegewezen dat vanuit dit plan 150 woningen kunnen komen. Tot aan 2030 is 150 genoeg, maar er zouden nog 70 woningen bij kunnen komen. Het maakt ons niet uit. Uiteindelijk bepaalt de markt of het passend is. De heer Weevers: Ik kan me voorstellen dat dit een kans is om iets extra's te doen op het gebied van duurzaamheid of biobased bouwen. Ik kan me voorstellen dat de raad daar extra wensen over gaat formuleren. Wilt u die wensen vooraf hebben van de raad? De heer Klomps: Het voorstel wordt door de gemeente op een aantal aspecten aangeduid. Volgens mij kunnen we ons daarbij aansluiten. Klimaat adaptatie, duurzaamheid en alles wat je kunt doen voor een goed rentmeesterschap op dat gebied 't Beggelder als jullie daar een visie op hebben en je kunt daarmee ook de haalbaarheid creëren, want je hebt wel meerdere aspecten die van belang zijn. Je wilt ook bouwen op	

behoefte, die liggen bij starters en senioren. Mijn advies aan de raad zou wel zijn: “zorg niet voor een opeenstapeling anders zijn we over 30 jaar nog niet aan het bouwen”. De heer Smits: Ik sta te kijken van de vraag naar 150 woningen. In mijn herinnering konden er 350 woningen komen op diezelfde plek. Ik zou ervoor pleiten dat niet de gemeente dit vastlegt. Hoe kijken jullie hiernaar? De heer Klomps: Uiteindelijk bepaalt de markt wat er kan. Ik sluit me aan bij uw woorden. Het plan biedt meer dan 150 woningen. Het biedt 220 woningen, dat staat er in vermeld. Misschien zou het advies moeten zijn om flexibiliteit in het plan te bouwen. Mevrouw Klaassen: Daarbij wordt het plan ook in fases uitgevoerd. Je kunt dan ook in de jaren kijken hoe bepaalde segmenten lopen. Daar kun je in het plan goed rekening mee houden. De heer Hollema: In hoeverre heeft u rekening gehouden met biobased bouwen in de referenties en staat u daarvoor open? De heer Klomps: De stedenbouwkundige verkenning is meer een doorkijk. We staan nog aan het beginpunt om dit met de gemeente verder uit te werken. Uiteraard staan wij als bouwers ervoor om goed nat te denken over biobased bouwen en hoe ga je om met materialen, en dat ook weer door te zetten in de aanpak van je woningen. Ik denk dat daar zeker een doorkijk in moet zitten voor dit plan. De heer Weevers: Er is veel behoefte aan sociale huur, sociale woningen. Wordt de Woonplaats of eventueel Wonion betrokken bij de verdere planvorming? De heer Klomps: ja, die gesprekken gaan plaatsvinden.	
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voldoende is besproken en bedankt eenieder voor de aanwezigheid en inbreng. Dit agendapunt wordt geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 19 juni 2023.	

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare raadsvergadering van 4 juli 2023.

M.A.J.B. Fiering
Raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter

Geachte leden van de beeldvormende raadsvergadering van de gemeente Aalten, Geachte aanwezigen

Mijn naam is Ik spreek hier als voorzitter van het Grenslandmuseum, voorzitter van de werkgroep Vrijheidsmaaltijd Dinxperwick en voorzitter en initiatiefnemer van de projectgroep 60 jaar eenheid Suderwick/ 75 jaar annexatie Suderwick. Echter vooral spreek ik als betrokken inwoner van Dinxperwick. Ons unieke dorp op de grens. Daarnaast heeft Gerda Brethouwer, directeur van het Onderduikmuseum in Aalten en coördinator van het Regioprogramma Vrijheid Achterhoek, Liemers en Duitse Grensstreek, waar ik eveneens bij betrokken ben, gevraagd om ook namens haar het woord te voeren. Zij zal ook in een brief nog reageren.

Bouwteam, u hebt een geweldig plan gemaakt. Ik denk dat het resultaat Dinxperwick een boost zal geven in vele opzichten.

De mogelijkheden tot inspraak waren groot. Ook in de werkgroep werd er goed naar ons geluisterd en werden onze ideeën meegenomen in het uiteindelijke plan.

De verbinding tussen centrum, Grenslandmuseum en Heelweg vind ik geslaagd.

Echter helaas is er één element waar niet alleen ik, maar ook mijn achterban zich absoluut niet in kunnen vinden: namelijk de ononderbroken, mogelijk zelfs verlichte grenslijn i.p.v. onze `Grenskruisjes´. Ik zeg 'onze' maar dat klopt niet helemaal want in andere plaatsen die doorsneden worden door een grens worden ze eveneens gebruikt om de landsgrens aan te geven, kijk bijvoorbeeld naar Baarle-Nassau/Baarle-Hertog, ook daar geven gele ´Grenskruisjes´ gemaakt van kasseien de grens aan.

De ´Grenskruisjes´ zijn een merkteken een symbool geworden en waarom zijn ze zo belangrijk? De Grenskruisjes zijn open tekens en geven weer de wijze waarop we hier in Dinxperwick met elkaar leven: in vrede en verdraagzaamheid en vooral met respect voor elkaar. Dit jaar herdenken we dat Suderwick 60 jaar geleden weer een eenheid werd. Dit vieren we als Dinxperwick! Toen ik in januari met het idee kwam om een projectgroep op te richten en onze krachten als culturele instellingen en betrokkenen te bundelen om 60 jaar eenheid Suderwick te vieren, zei Johannes Hoven van de Heimatverein tegen mij: ……. wat vind ik het mooi dat een Nederlander hiermee komt.' Mijn antwoord was: 'ik doe dit niet als Nederlander maar als betrokken inwoner van Dinxperwick.'

Kruisen zijn open en geven verbinding aan. Een ononderbroken lijn is gesloten en geeft iets aan waar je niet overheen mag, denk bijvoorbeeld aan een autoweg of de gele streep langs het trottoir waar je niet mag parkeren. Bewust of onbewust geeft een ononderbroken lijn dit beeld bij de mens: hier mogen we niet overheen. Moeten we weer terug naar die tijd?

In het bestuur van het Grenslandmuseum zit een Duits bestuurslid, de taal bij vergaderingen van de werkgroep Vrijheidsmaaltijd Dinxperwick en de projectgroep 60 jaar Suderwick is Nederlands/Duits en dialect. Jeder spricht seine Sprache. Leden van de werkgroep en de projectgroep zijn Duitsers en Nederlanders. Financiële ondersteuning ontvangen we van Bocholt, de Euregio en Aalten. Onze sponsors zijn Duitse en Nederlandse ondernemingen. Wij doen onze boodschappen bij de Penny en de Jumbo, onze vrienden wonen in Dinxperwick en zelfs mijn man, Nederlander, ligt begraven op de Duitse begraafplaats aan het Hahnenpatt.

Wij Dinxperwickers leven samen en willen dit ook zien in de grensbeleving op de Heelweg. Een ononderbroken lijn op de grens? Nee! Grenskruisjes? Ja

De Grenskruisjes zijn ons beeldmerk van ons Dinxperwick. Ze moeten blijven niet alleen bij de bankjes maar langs de hele Heelweg!

Ik dank u voor uw aandacht!

Inspreker bij agendapunt van Beeldvormende vergadering omtrent Centrumvisie Dinxperlo:

Vz. dank voor de mogelijkheid dat er een inspraak mogelijkheid is.

Ik spreek in namens mijzelf en vele andere betrokkenen die mij hierin ondersteunen als ook Dinxpers Belang en de grensgids die voor de VVV rondleidingen verzorgt in het grensgebied van Dinxperwick. Daarnaast ben ik lid of ambassadeur/donateur/ambassadeur bij de 3 verenigingen die ook inspreken.

Geachte commissieleden ,raad,

Er is hard gewerkt en veel goed werk verzet om tot een totaal goed voorstel te komen voor de centrumvisie Dinxperlo. Ik heb alle bijeenkomsten bezocht en mijn opmerkingen geplaatst en ingebracht, daar waar dat kon en van toepassing was en zeker bij het thema grensbeleving. Dit vanuit mijn /onze al jarenlange (15 jaar) inzet hiervoor en met prachtige resultaten die zijn weerga niet kent.

Er wordt sterk geroemd over het participatieproces maar bij dit thema Grensbeleving is dat zeker niet goed verlopen!

Ik begin met daar waar het bij ons omgaat. (Zo begon een Romeinse keizer ook altijd en daar had hij een redenaar (Cato) voor die dit steeds in zijn rede weer herhaalde na enige tijd en zeker als slot:

*****De grenslijn in dit traject van Grensbeleving moet een DOOORLATENDE grenslijn zijn van/met GELE KRUISJES!**

*****De grenslijn in dit traject van Grensbeleving moet geen aaneen doorgetrokken gele grenslijn zijn! Geen aaneen doorgetrokken gele verlichte grenslijn zijn; geen aaneen doorgetrokken gele grenslijn zijn ook niet gedeeltelijk verlicht! Geen kasseien grenslijn zijn!**

Vz. Ik heb de/onze startnotie meegenomen van 2008/2009 toen wij al met de grensbelevingsverbetering zijn begonnen. Van hieruit is in al die jaren gewerkt met prachtige resultaten die allemaal passen in die beleving en de doorlatende grensfilosofie hier. Hierin hebben we met elkaar in de hoogste vorm van participatie met alle partijen (verenigingen ,burgers, overheden, onderwijs,vvv's, horeca, Geschäfte enz.) die hiervoor nodig waren de gewenste resultaten neer gezet. In een grote en bijzondere mate van SAMENHANG met elkaar, en die gebracht heeft waar we nu zijn met…. Dinxperwick. Het één ten gunste van de ander. (Kijk op een van de panelen van het Budeke op het dorpsplein in Suderwick waar de looplijn/plattegrond staat aangebracht met al de diverse passende onderwerpen.De grenslijn met de gele kruisjes is toen al zeer goed in besluitvorming afgewogen (geografisch, staatkundig) en heeft tot mooie resultaten geleid waarvoor dit bedoeld was. Deze zijn een MERK geworden. Dit alles heeft daardoor een ZIEL gekregen met uitstraling. Met zijn uitwerking , gebruik en bekendheid ver over onze grenzen heen, bij overheden, bedrijven, burgers, organisaties, landen. Kijk ook naar onze eigen gemeentelijke erfgoed site waar de kruisjes een zeer belangrijke rol vervullen. Dit is niet meer weg te denken en het voorliggende voorstel in de visie hieromtrent past daar dan ook van geen kant in en moeten we niet willen met elkaar. Wij kunnen daar in elk geval niet mee verder zo. Het voorstel doet alleen maar afbreuk aan wat in al die jaren in voortreffelijke en doordachte samenhang, aan waarde is opgebouwd daardoor.

Een doorgetrokken aaneen gesloten (verlichte) gele grenslijn is hier : onnatuurlijk, kasseien, geel??, onlogisch, scheidend, afstotend, zeer kwetsbaar, niet doorlatend ,associeert naar verkeerde tijd,

breekt af wat in al die 15 jaren is opgebouwd. De kruisjes worden chaotisch en op een verkeerde manier gebruikt daar waar geen grens loopt.

Wij zijn zeer ontmoedigd van uit de slechte participatie bij dit onderwerp en zeker ook vanuit ons laatste gesprek met de wethouder e.a. op 6 juni ,omdat niet landt en begrepen wordt wat wij bedoelen vanuit onze opgebouwde beleving,inzet,participatie,samenhang, gedragenheid en juiste resultaat in het gebied. In de Int . Adviescommissie Bocholt –Aalten hebben wij onze zienswijze ook in gesproken en toegelicht met als resultaat dat deze commissie het eens is met onze zienswijze hierin.

Ik sluit af vz., zoals gezegd, en ik begonnen ben:

**** De grenslijn in dit traject van Grensbeleving moet een DOORLATENDE grenslijn zijn van /met GELE KRUISJES!**

***** De grenslijn in dit traject van Grensbeleving moet geen aaneen doorgetrokken gele grenslijn zijn! Geen aaneen doorgetrokken gele verlichte grenslijn zijn; geen aaneen doorgetrokken gele grenslijn zijn ook niet gedeeltelijk verlicht! Geen kasseien grenslijn zijn!**

Voorzitter wij hopen u zo voldoende te hebben overtuigd van uit onze inzet,beleving en waarde, en ook dat dit anders moet worden ingevuld en niet zoals in uw voorstel Indien er nog vragen zijn dan hoor ik dat graag.

Wij staan open voor een vervolg gesprek en hebben goede ideeën voor de invulling van de grenslijn.

Met een goedegroet,

Namens genoemden,

Aan de Gemeenteraad van de Gemeente Aalten

Mevrouw de voorzitter,

Mijn naam is **,** ik woon aan en ik sta hier vandaag namens de **BI Dinxperwick** en na nauw overleg met de **Heimatverein Suderwick**, **Historisch Dinxperlo**, **Dinxpers Belang** en het **Grenslandmuseum**.

De Band van 6 juni j.l.: **"Tien miljoen voor Dinxperlo"**

Fantastisch! Geweldig dat dit plan nu op het punt staat omgezet te worden! Wij zijn oprecht enthousiast en ook dankbaar naar de Gemeente toe dat dit gaat gebeuren! Het is, zoals we ook zojuist gezien hebben, een prachtig plan en voor 95% daarvan hebben we groot lof voor allen die daaraan hebben meegewerkt!

Maar ik vraag natuurlijk geen spreektijd om alleen maar de loftrompet te steken.

Want in hetzelfde artikel staat nog iets, nml. dat er maar liefst **tien participatieavonden** zijn geweest, waarbij Dinxperwickers hun zegje konden doen. Hoe kan het dan zijn, dat er 10 avonden lang op één voor ons heel belangrijk punt nog steeds **niet** naar ons is **geluisterd**?

Toen de eerste geruchten kwamen over een op handen zijnde renovatie van de Heelweg, zijn wij met alle clubs bij elkaar gaan zitten en hebben direct gezegd: fantastisch! Maar één ding: de **grenskruisjes** die nu langs de grens zijn aangebracht, moeten daar, **langs de echte grens**, op één of andere manier weer **terugkomen**! En daarbij bedoelden we niet een beetje verstrooit over de straat of tussen de tegels van een pleintje.

Maar veel erger: tot in de laatste versie van de ontwerpen, blijkt dat men **een gele doorgetrokken streep** wil aanbrengen langs de grens, zelfs door meubilair en plantenbakken heen. Een verlichte, gele doorgetrokken streep van maar liefst een kilometer lang.

Meer dan 75 jaar lang zijn de Dinxperwickers bezig geweest precies dát te vermijden: dat er ooit weer **een scheidslijn** wordt aangebracht tussen de twee dorpen. 75 jaar lang zijn DInxperwickers bezig – en hier gebruik ik het woord in positieve zin – **grensoverschrijdend** aan het werk.

Met - en ik noem alleen een paar voorbeelden - :

- de **Grensmarkt**
- een uniek **plaatsnaambord**
- de **Luchtbrug** over de Heelweg
- een **Vrijheidsmaaltijd op 5 mei**, waarbij onze Duitse buren uitdrukkelijk uitgenodigd en aanwezig waren.
- met festivals als **Dinxperwick Swingt**
- met een **tweetalige dorpswebsite** die ook vanuit de Randstad en het Ruhrgebied massaal wordt geraadpleegd.
- met een gemeenschappelijk **testcentrum** in de Coronatijd.

De grens tussen Dinxperlo en Suderwick – en dat moest zelfs tot in Berlijn worden besproken – is in Coronatijd ruimer opengehouden voor overal anders. Omdat iedere Dinxperwicker op wel één of andere manier altijd aan twee kanten van de grens onderweg is. Voor **werk** of **privé**. Voor de **liefde** of voor het **bier**. Voor de **Penny**. Of voor de **Jumbo**.

En dan komt er een ontwerper en die trekt daar in één keer een grote streep doorheen!

Dan zeg ik als geboren Hagenaar - maar Dinxperwicker uit passie: "Doar zakt mien de boks vanaf". Want die heeft het dan echt niet begrepen. Dit is een **affront** aan al die **Dinxperwickers** die zich **jarenlang** hebben

ingezet om precies het **tegenovergestelde** te bereiken: dat er géén voelbare grens meer is tussen de twee dorpen. Alleen een **herinnering**, in de vorm van die **subtiele grenskruisjes**. Een open lijn waar iedereen **lol** aan heeft en waar **toeristen** maar ook eindeloze **TV-Teams** telkens weer hetzelfde beeld maken: met één been aan de NL-kant en met het andere aan de Duitse kant. Zelfs **Koningin Beatrix** kon het niet laten.

Die gele kruisjes zijn het **Merk** van Dinxperwick! Die staan in schoolboeken, folders, websites, posters en banners. En dan zegt de Gemeente Aalten: “Ja maar we wilden eens een keertje iets ànders!” Ik ben zelf werkzaam als ontwerper en dat begrijp ik best, maar het klinkt hier voor mij als dat **Coca Cola** besluit voortaan **Sunflower Cola** te gaan heten. Je gooit alles weg wat je met je merk in jaren hebt opgebouwd.

Van bepaalde dingen moet je afblijven, want die hebben **Betekenis** gekregen. Stel je voor: de Gemeente Aalten heeft nieuwe stoplichten nodig en zegt tegen mij: **“Joop, we willen eens wat anders!”** Ik ga aan het werk en ontwerp een driehoekig stoplicht met bovenin **BRUIN**, daar schuin onder **ROZE** en daarnaast **BLAUW**. Ziet u het voor u?

Een doorgetrokken lijn, dat weet ieder kind – en ze hebben net weer verkeersexamen gedaan - betekent: **“HIER MAG JE NIET OVERHEEN!”** In Frankrijk krijg je als automobilist ter plekke €150 boete als je met je banden die streep ook maar aanraakt! In Nederland en Duitsland zelfs tot € 250! Een doorgetrokken streep is universele **beeldtaal en** heeft een **symboolfunctie** die **wereldwijd** wordt herkend.

Ik zeg het nog maar eens: **wij willen geen doorgetrokken lijn!** Niet van geel licht en niet van Portugese steentjes. Wij willen de lijn met de kruisjes op een of andere manier terug. **Decent, speels, vrolijk, herkenbaar. En langs de grens!** Niet ergens anders. Met verbazing zag ik in e plannen dat er een lijn, wel met kruisjes, getekend was tussen de Heelweg en het Prins Clausplein. Waar slaat dat op? Er heeft daar nooit een grens gelopen?

Hoe dat er dan langs de Heelweg precies uit moet gaan zien, daar mag die ontwerper over nadenken. Andere grensdorpen hebben dat op hun eigen manier opgelost. Maak die kruisjes van goud voor mijn part, want we hebben hier in dit unieke dubbeldorp goud in handen. Maar trek geen **scheidslijn**. Dan trap je op de ziel van de Dinxperwicker en dan is dat **goud** snel weer **oud ijzer** geworden.

Ik dank u wel.

Heimatverein Suderwick.

9.6.2023

Schriftelijke bijdrage voor de Beeldvormende Bijeenkomst op dinsdag 13 juni om 19.30 uur in de Dorpskerk te Dinxperlo.

Verzoek om dit toe te voegen aan agendapunt 2.

Geachte dames en heren,

Voor de raadsvergadering van dinsdag 13juni 2023 wil de Heimatverein Suderwick graag gebruik maken van de mogelijkheid om haar mening kenbaar te maken over het agendapunt 2 " Voorstel tot het vaststellen van het definitieve ontwerp centrum, Allee en Heelweg te Dinpxerlo en het beschikbaar stellen van het benodigde krediet."

Wij willen onze oprechte dank uitspreken aan de gemeente Aalten en alle instanties die betrokken zijn geweest bij het maken van de plannen voor de Heelweg. Het bouwteam heeft grote inzet getoond om ons gezamenlijke herkenningspunt "de Grens" tastbaarder te maken. Over het algemeen zijn ze daarin geslaagd. Wij waarderen ook de participatie van de burgers.

Hierbij richten we ons nu tot de Raad van de gemeente Aalten over een onderdeel van het plan waar wij het helemaal niét mee eens zijn. Wij vinden dat de grenslijn door een doorgetrokken lijn van kasseien niet overeenkomt met de wens van de inwoners van Dinxperlo en Suderwick.

Vanaf het begin is door de aanwezige inwoners duidelijk gemaakt dat de gele kruizen, de "Grenskruisjes" op de grens onlosmakelijk verbonden zijn met de identiteit van ons dorp Dinxperwick. Deze moeten blijvend als markering van de grens gebruikt worden. Ze zijn een "handelsmerk" voor Dinxperwick geworden.

Niemand heeft tijdens de openbare vergaderingen gepleit voor een vaste lijn.

Wij. zien een vaste lijn niet als een teken van de door ons gewenste openheid en doorlaatbaarheid van de grens, die we allemaal willen en waarderen.

Integendeel. Het heeft een scheidend effect op de waarnemer. Ononderbroken lijnen zijn vaak grenzen die niet mogen worden overschreden, bijvoorbeeld de doorlopende lijn op een auoweg geeft aan dat je niet mag inhalen. Iedereen die dat wel doet maakt kans op een boete. Ik weet zeker dat veel mensen hier onbewust dan wel bewust aan denken. Dit geldt ook voor diegenen die zich de vroegere grens met douanes, grenspalen of hekken, die onze buren, Dinxperlo en Suderwick van elkaar scheidden, nog herinneren. Vandaag de dag willen we dit niet meer.

We willen niet langer een scheidende grens, maar een doorlaatbare open grens die verbindt in een geest van vriendschap.

De "Grenskruisjes" op de huidige stoepranden zijn populair bij bewoners en voor toeristen iets bijzonders. Ze zijn vaak onderwerp van foto of film. Daarnaast zijn ze bijna altijd het onderwerp van foto's of films in de media wanneer het gaat over de goede betrekkingen tussen Dinxperlo en Suderwick. Ze zijn ook te vinden op alle drie de 'Büdekes' en bij de geplande bankjes.

Dinxperwick en "Grenskruisjes" zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden!

Tevens worden de "Grenskruisjes" ook gebruikt in andere grensdorpen, zoals Oldenkotte en Vreden, Kranenburg en Wyler of Baarle-Nassau en Baarle-Hertog, aan de Nederlands-Belgische grens, om de grens zichtbaar te maken.

De HeimatVerein Suderwick doet hierbij namens een groot aantal andere betrokkenen het dringende verzoek aan de gemeenteraad van Aalten om bij het markeren van de grens door te gaan met het gebruik van gele "Grenskruisjes" in plaats van een doorlopende lijn.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Heimatverein Suderwick.

VOORSTELLING

DANKWOORD NAMENS BESTUUR - MEEDENKEN
MEESPREKEN
MEEDOEN

KORT DOOR DE BOCHT:
PLAN ALS BESPROKEN EN BESCHREVEN STAAT HET BESTUUR EN DE KOOPLIEDEN ACHTER.

HET PLAN DAT ER NU LIGT GEEFT:
KANSEN DAT MENSEN EEN LANGER VERBLIJF WILLEN IN HET CENTRUM
KAN DUS VAN GROTE ECONOMISCHE WAARDE ZIJN
MAAKT HET CENTRUM AANTREKKELIJKER
MAAKT HET CENTRUM GROENER EN GEZELLIGER

TOEJUICHEN MARKTTERREIN ALS EVENEMENTENTERREIN

- BETER DOORSTROMING TIJDENS DRUKKE DAGEN
- INFRASTRUCTUUR ZIJN OP ELKAAR AAN TE PASSEN
- MEER RUIMTE DAN IN DE HOGESTRAAT

MARKTTERREIN ZELF: EGALISATIE / VLAKKE ONDERGROND
STROOMPLAN
WATERAANSLUITING
TERREINAFZETTING
VERLICHTING
TOILET

VOETNOOT:

EEN MARKTVERPLAATSING HEEFT GROTE IMPACT:

- FINANCIEEL
- EMOTIONEEL
- STROOMTECHNISCH
- LICHTPLAN
- PARKEREN

TOEJUICHING VAN HET PLAN AN SICH. NU DE TEHORIE VERSUS PRAKTIJK.

EEN DEEL WEGBEZUINIGEN KAN GROTE IMPACT HEBBEN. HIERBIJ DENKT HET MARKTBESTUUR VOORAL AAN DE NIEUW TE MAKEN INFRASTRUCTUUR EN UITVOERING VAN HET TOTALE MARKTTERREIN MET DE BOMEN, GROENVOORZIENING ETC: EN WIL DAAROM GRAAG BETROKKEN BLIJVEN OOK VOORAF EN TIJDENS DE UITVOER.

DANKWOORD

In februari 2020 was de eerste bijeenkomst van een speciale werkgroep om een toekomstvisie voor het centrum van Dinxperlo op te stellen. Toen nog met een ander adviesbureau.
Na meerdere vergaderingen bijgewoond te hebben kwamen daar conclusies uit waarvan ik er een paar wil benadrukken die voor ons ondernemers erg belangrijk zijn;

1. Voor het winkelcentrum van Dinxperlo is een goede bereikbaarheid met de auto van groot belang.
2. **Dinxperlo bezoeken moet geen moeilijke opgave worden.** Het 'welkomgevoel' moet zelfs versterkt worden.
3. Tweerichtingsverkeer moet absoluut blijven
4. De bestaande (gratis) parkeergelegenheden moeten worden geoptimaliseerd.
   Veel consumenten doen met de auto hun inkopen en parkeren het liefst bij de winkel.
5. Een compacter winkelcentrum werd wenselijk geacht, met aantrekkelijke inrichting en meer groen, waarbij het Prins Clausplein de huiskamer wordt van het dorp, mét mogelijkheden voor het houden van evenementen.
6. maak de straten vooral niet te smal. Elkaar passerend vrachtverkeer moet niet voor opstoppingen zorgen.
7. en het versterken van de eigen kracht, gezien de bijzondere grensligging en geschiedenis, en zo ook het aantal bezoekers van buitenaf vergroten.

Er is een heel boekwerk samengesteld door het bureau. Compleet met schetsen.

De verrassing was dan ook groot toen tijdens de eerste bijeenkomst met OKRA hier in de kerk, 3 schetsen gepresenteerd werden, waar de voor óns belangrijke punten uit de genoemde Centrumvisie niet in waren meegenomen. Helaas waren er maar weinig ondernemers aanwezig die avond. Ik heb hierop gereageerd in de kerk. Vervolgens 'de noodbel laten luiden' en een spoedberaad belegd met de ondernemersvereniging.
Er is gecorrespondeerd met OKRA en gemeente, en vele gesprekken volgden in goed overleg.

Via deze weg wil ik dan ook mijn dank uitspreken dat er echt geluisterd is naar onze inbreng.
Nu ligt er een plan klaar waar Dinxperlo trots op mag zijn.

Ik wandel veel met mijn hond door het dorp, en zie het nieuwe plan dan ook al helemaal voor me.
Meer groen in het dorp, maar toch levendig en parkeren bij winkels voor de deur.
Het prins Clausplein dat een mooi en gezellig hart van het dorp gaat worden met veel groen. Meer bomen en rondom de kerk zitgelegenheden. Echt een prachtige invulling om zo ook de mensen langer in het centrum te laten verblijven.
Ik hoop alleen dat het ook mooi blijft. Tijdens de kermis bijvoorbeeld is er zoveel zwaar materieel op het plein dat heen en weer gerangeerd moet worden, dat schade (aan bomen, gras, meubilair) al snel ontstaat ben ik bang. Dat zou toch zonde zijn? Hier zou nog eens naar gekeken moeten worden.

Er is echter iets dat in alle plannen ontbreekt.
Graag zou ik van deze gelegenheid gebruik maken dit te benoemen. Namens heel veel hondenbezitters.
Het zou zo fijn zijn dat er ergens in het dorp een losloop gebied of speelveld komt waar honden met elkaar kunnen spelen en ravotten. Het liefst omheind.
Op het veldje achter het Welinkbos is gelegenheid, maar of het hier officieel is toegestaan weet ik niet. Er schijnt bekeurd te zijn… Ook is dit grasveld nu deels omgeploegd. (Om er bloemborders in te maken? is mij verteld.)
Erg jammer, want lekker rennen lukt nu minder goed, en bij slecht weer komen ze eruit te zien… "als een hond"
Dus bij deze een oproep om hier eens over na te denken. Dank u wel.

Terugkomend op het centrumplan; ik hoop dat alles door gaat zoals besproken, en dat ook de uitvoering ervan in goed overleg met elkaar zal gaan.

Op de vergadering in de kerk heb ik, om niet in herhaling te vallen bovenstaand sterk ingekort, maar graag toch de aandacht voor genoemde punten. En uit persoonlijke titel voor het cursief gedrukte. Bedankt!

ps.

Er is op de vergadering veel gesproken over het al dan niet toepassen van een doorgetrokken gele streep als grenslijn. Hier is over verschillende partijen gesproken in de kerk. Vaak met de nodige emotie.

Ik spreek nu puur voor mezelf, en aanvankelijk dacht ik zelfs waar maken ze zich druk om, maar na alle bezwaren te hebben gehoord ga ik helemaal met ze mee.
Liever dus een grenslijn markeren met (onderbroken) gele kruisjes in plaats van een doorgetrokken gele lijn.
(De argumenten hier herhalen laat ik maar achterwege)

Ook het argument om deze kruisjes uitsluitend op de grens toe te passen vind ik een goed punt. De verbinding met het centrum zou dan met een ander soort markering kunnen bijvoorbeeld.

Ik heb bijna alle bijeenkomsten bijgewoond (m.u.v. specifiek Allee en Heelweg) en waar het is 'misgegaan' over deze punten m.b.t. grenslijn / kruisjes etc kan ik ook niet benoemen.

Dat genoemd hebbende wil ik u allen danken voor deze mogelijkheid tot inbreng.

Met vriendelijke groet,

INSPRAAKREACTIE OFD
BEELDVORMENDE BIJEENKOMST 13-6-2023

ONDERNEMERS FONDS DINXPERLO

Geachte voorzitter, beste leden van de beeldvormende vergadering,

Namens het Ondernemersfonds Dinxperlo wil ik graag kort een reactie geven op het voorstel tot het vaststellen van het definitieve ontwerp en het beschikbaar stellen van het benodigde krediet. Alles ter afronding en start van de realisatie van de Centrumvisie Dinxperlo.

Een traject met een bijzonder lange aanloop en een start ergens in 2019. Iets wat oorspronkelijk begon met een supermarktvisie Dinxperlo is in de jaren erna uitgegroeid tot een heel breed project waarvan de supermarkten slechts een klein onderdeel vormen.
En wat is het een mooi plan en een mooi traject geworden!

Hiervoor kunnen wij als Ondernemers Fonds alleen maar alle lof uitspreken naar het college en de raad. De start van het participatiedeel in september 2022 was stroef en de ondernemers maar ook andere betrokkenen hadden het gevoel niet gehoord te zijn. Alle geleverde input van de werkgroepen leek niet verwerkt te zijn en het gevoel ontstond dat we weer bij nul moeten beginnen.

Maar wat heeft de projectgroep en de portefeuillehouder goed bijgestuurd na het zogenaamde “Takke-beraad” Daar hebben diverse ondernemers hun zorgen met de projectgroep en de portefeuillehouder kunnen delen. “Praten over werd daarna echt praten met “ en er ontstond echte participatie. Ik durf zelfs te stellen dat dit een “ best practice” is geworden hoe participatie moet worden gedaan.
En ja er komen er wat tegen geluiden naar voren van groepen die op micro niveau op- en aanmerkingen hebben. Maar ik durf wel te stellen dat op grote lijnen niet alleen wij als ondernemers, maar alle inwoners erg tevreden zijn!

Een zorg die wij nog hebben is dat gedurende de uitvoeringsfase de ondernemers overlast krijgen van de bouwwerkzaamheden en dat hierdoor een sterke omzetvermindering zal worden geleden.
Door goede afstemming met, participatie dus, kunnen de negatieve effecten grotendeels worden voorkomen. Wij hopen dat het bouwteam en de portefeuillehouder dit goed zullen oppakken.

Daarnaast hopen wij dat ook de (ver)nieuwbouw van beide supermarkten vanaf nu met grote spoed door de ontwikkelaars en samenwerking met de gemeente ter hand worden genomen. Wij blijven nog steeds hopen dat zowel de supermarkten als de herinrichting van centrum, Heelweg en Allee gelijktijdig medio 2025 zullen zijn afgerond.

Ja het is een groot bedrag dat u gevraagd wordt te investeren. Tien miljoen euro is geen sinecure. Dat beseffen wij ons ook wel.

Maar Dinxperlo heeft het nodig en wordt daarmee klaar gestoomd voor de toekomst op o.a. economisch en toeristisch gebied. De nieuwe huiskamer zal een grote bijdrage leveren aan de beleving van het dorp Dinxperlo. Ook worden grote stappen gemaakt in de vergroening van het dorp en op het gebied van klimaatadaptatie. Wat zou een mens nog meer wensen!

Wij danken u voor uw aandacht en wensen veel succes bij de hopelijk positieve besluitvorming.

Bestuur Ondernemers Fonds Dinxperlo

DINXPERLO - CENTRUM, ALLEE EN HEELWEG

BEELDVORMENDE SESSIE GEMEENTERAAD

13.06.2023

1

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

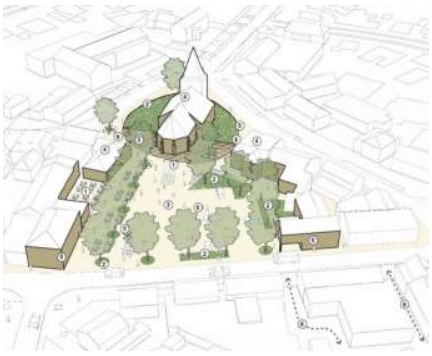
2

CENTRUMVISIE DINXPERLO

TOTAALVISIE: COMPACT EN AANTREKKELIJK DORPSHART, VEILIG EN BEREIKBAAR,
HUISKAMER, GROEN EN KLIMAATADAPTIEF, GRENSBELEVING

3

STARTNOTITIE PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

BOUWTEAM DINXPERLO

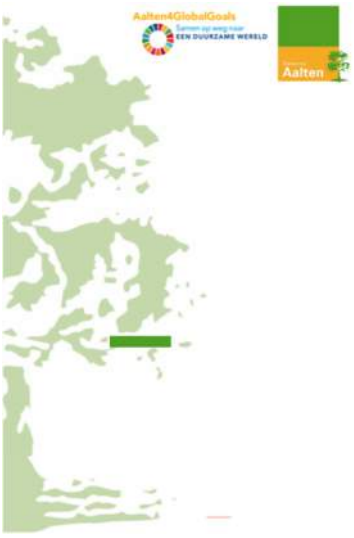

1. Doel van de participatie
2. Kaders
3. Participatieniveau: coproductie (trede 5)
4. Wie zijn er betrokken?
5. Participatievormen en communicatiemiddelen
6. Rol van de gemeenteraad
7. Proces en planning: de ‘routekaart op maat’
8. Werkgrenzen plangebied

4

STARTNOTITIE PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

EXTRA MAATWERK / AFSTEMMING / GESPREKKEN

1. Ondernemers in het centrum
2. Weekmarkt
3. Kerk
4. Careaz / Dr. Jenny
5. Werkgroep grensbeleving
6. Bomenstichting Achterhoek
7. Kunstenaar Ad Arma
8. Horeca
9. Inpassing rotonde
10. Kermis

5

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

WEBSITE: www.centrumdinxperlo.nl MAIL: dinxperlo@dusseldorp.nu

6

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

GESPREKKEN OP DE WEEKMARKT

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

7

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

BIJEENKOMSTEN IN DE DORPSKERK

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

8

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

GEBRUIK VAN DE MENTIMETER

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

9

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

GEBRUIK VAN DE MENTIMETER

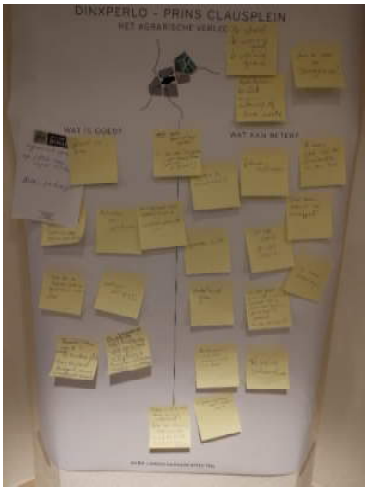

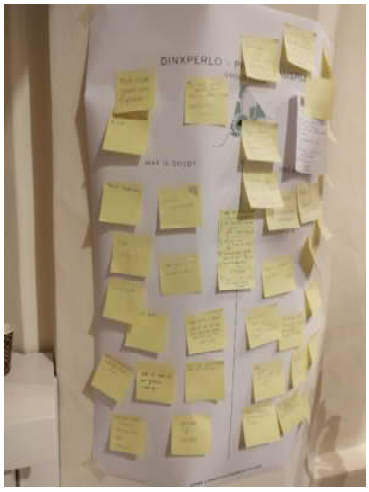
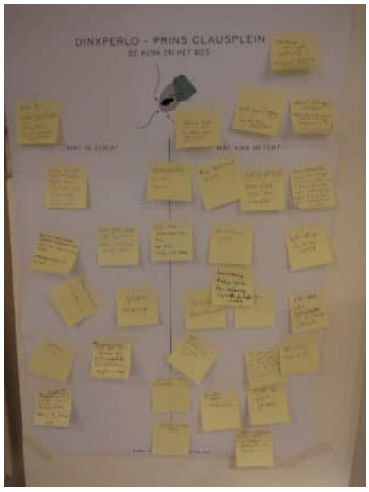
OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

10

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

REAGEREN MET POST-ITS

11

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

CONCLUSIE: 1E AVOND CENTRUM

1. Behoefte aan meer sfeer, gezelligheid, een leefbaar en gastvrij centrum.
2. Behoefte aan meer ruimte voor voetgangers, veiligheid en toegankelijkheid.
3. Behoefte aan meer groen en ruimte voor wateropvang.
4. Geen eenrichtingsverkeer in het centrum.
5. Voldoende parkeerplaatsen in de nabijheid van de winkels.
6. Behoefte aan meer flexibiliteit op het plein voor markt en evenementen.
7. Grensbeleving op het plein en de verbinding met de grens meenemen.
8. Behouden van de groenruimte rond de kerk.

12

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

CONCLUSIE: EXTRA GESPREK MET ONDERNEMERS

1. Dinxperlo is boodschappendorp, bereikbaarheid met auto is belangrijk.
2. Behouden huidige tweerichtingverkeer.
3. Behouden parkeerplaatsen in de winkelstraten.
4. Bestaande parkeergelegenheid wordt geoptimaliseerd.
5. Op het plein voldoende ruimte voor evenementen en verblijfsvoorzieningen voor bezoekers aan het centrum
6. Mogelijkheid voor feestverlichting, vlaggen etc. in het centrum meenemen
7. Aandacht voor het Willem van Oranjeplein: veiligheid fietsers en bereikbaarheid bus & vrachtverkeer

13

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

CONCLUSIE: EXTRA GESPREK MET DE WEEKMARKT

1. De oude bestaande situatie (oppervlakte) blijft behouden.
2. Volledig vlakke bestrating voor het complete marktterrein.
3. Geen éénzijdige markt met opening naar de kerk.
4. Wensen nieuw ontwerp:
    1. Meerdere wateraansluitingen b.v. in de buurt van de stroomkasten.
    2. Extra stroomkasten, voorzien van druppel zodat per ondernemer betaald kan worden.
    3. Krachtstroom in elke kast.
    4. Afvoer, water en stroom voor de toiletwagen.
    5. Eventueel vetvangputten.
    6. Minder lantarens met meer Lumen (de markt is gebaad bij ruimte).
5. Let op planning uitvoeringwerkzaamheden irt drukke marktdagen.

14

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

FOLDER

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

15

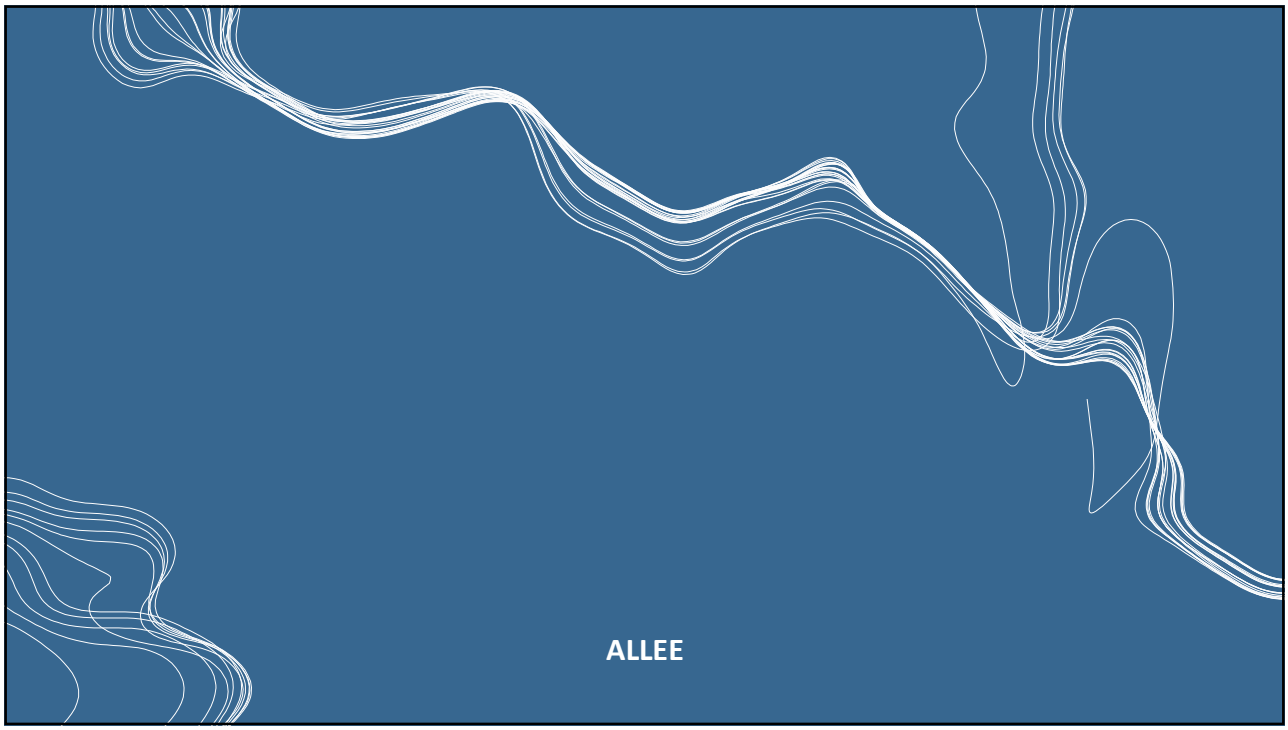
PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

VIDEO

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

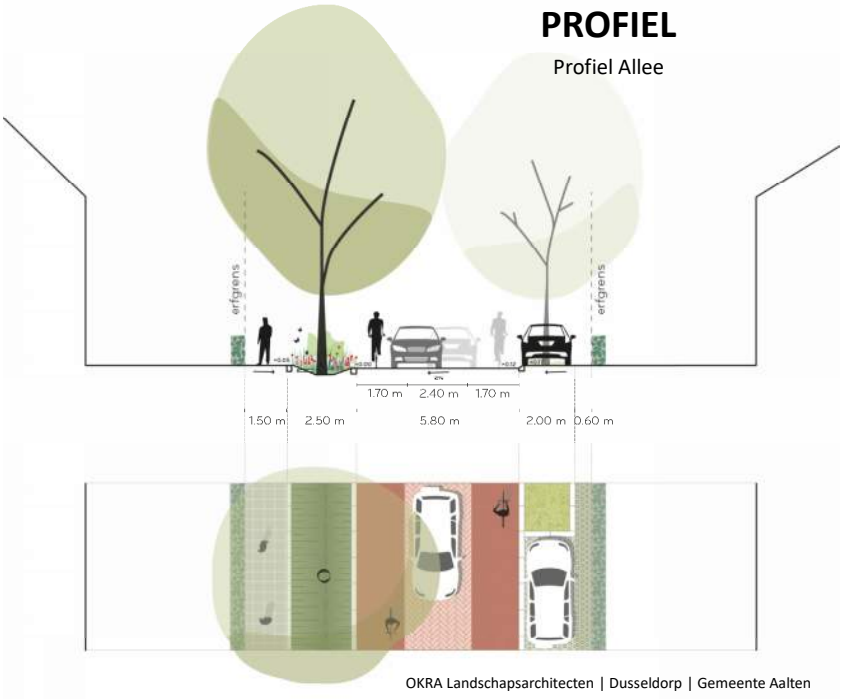
16

17

PROFIEL

Profiel Allee

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

Twee fietsstroken en een smallere rijbaan

Voetgangerszone aan één zijde (in smalste deel straat)

Twee-richtingsverkeer

Parkeren tussen groenvakken

Rijwielpadband 5cm

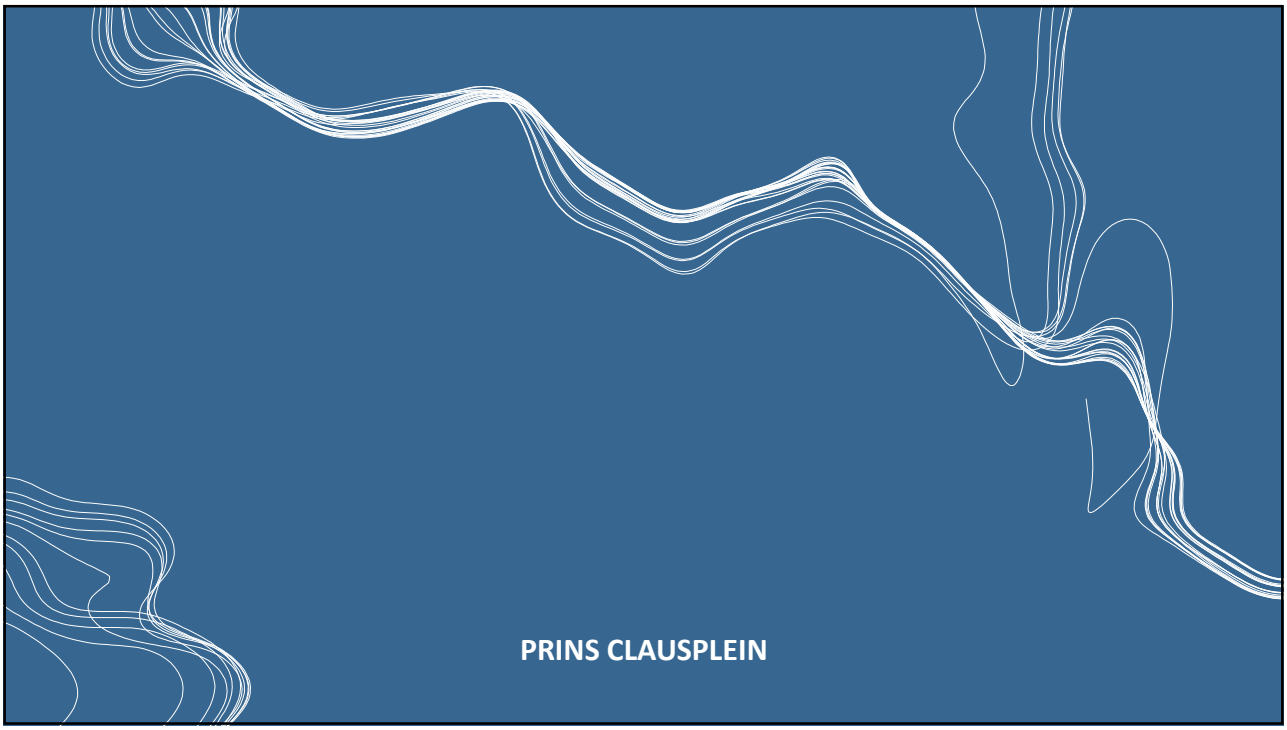
Afwatering in wadi langs hele lengte straat

Een mix van bomen met kleinere en grotere bomen

18

19

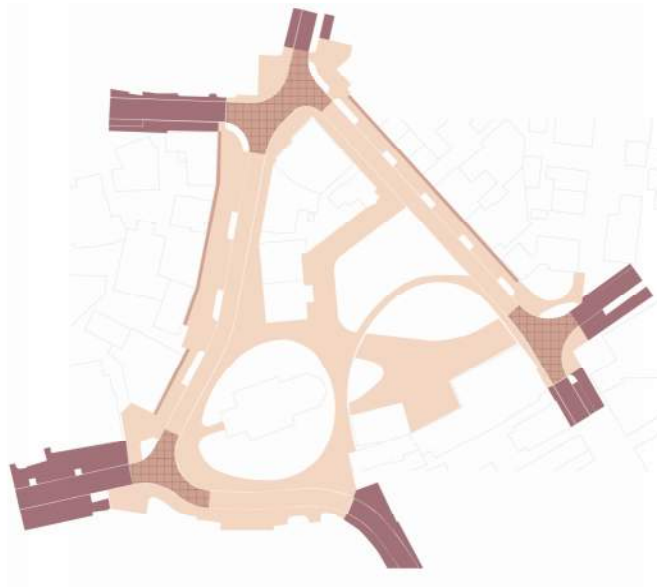

20

21

OVERSTEEKPLAATSEN PLEIN

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

22

VOORBEELD BEPLANTINGSPLAN

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

23

TEKEN VAN AANWEZIGHEID

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

24

Lichtlagen lichtontwerp Prins Clausplein

- Verschillende lagen verlichting werken samen
- Uitnodigende en veilige sfeer op het Prins Clausplein
- Terughoudende lichtniveaus
- Afstemming met verlichtingsbeleid van de Gemeente Dinxperlo en Aalten
- Voorkomen van lichthinder of verblinding voor de bezoekers of omwonenden

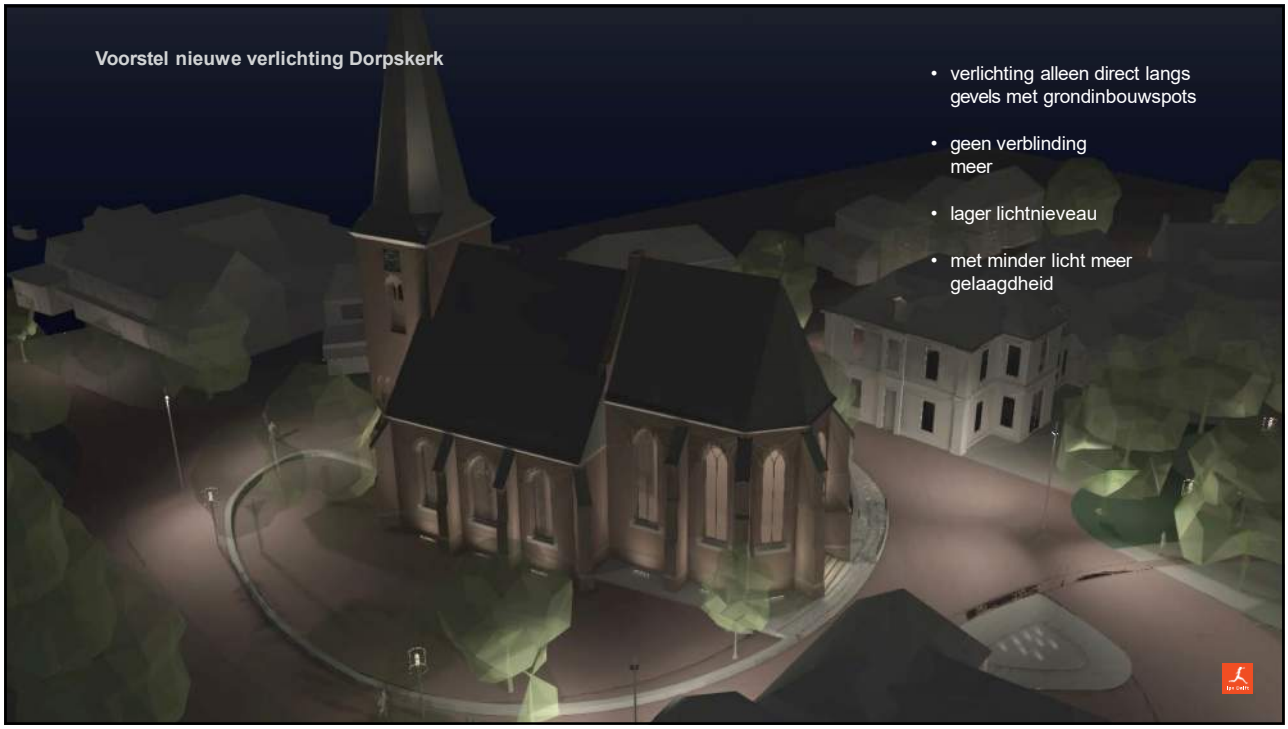
25

26

Lage lichtmasten voor de informele zones
en de groene ruimte
3D Visualisatie lichtbeeld lage lichtmasten met lampenkap

27

Voorstel nieuwe verlichting Dorpskerk
• verlichting alleen direct langs gevels met grondinbouwspots
• geen verblinding meer
• lager lichtnieveau
• met minder licht meer gelaagdheid

28

Solar LED-markering

- Schets LED lichtpunten langs fictieve grenslijn tussen de twee dorpskernen
- Precieze posities moeten nog worden bepaald
- Verlichting op zonne-energie, geen stroom nodig!
- Zeer geringe onderhoudskosten

29

Voorbeelden solar LED-verlichting

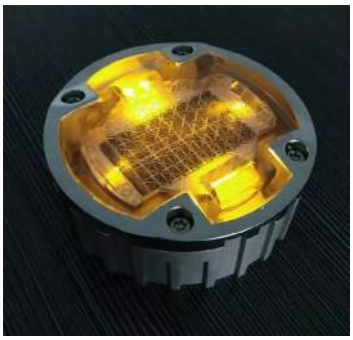
solar LED-wegdekmarkering met geel grens-kruisje

- Solar LED-puck met gele kruisjes (links)
- Solar LED-wegdekmarkering standaard (rechts)
- weersbestendig en overrijdbaar

solar LED-armatuur - geel

solar grondinbouw wegdekverlichting - geel

30

31

Verlichting fontein

sfeerimpressie Prins Clausplein met fontein, visualisatie: Okra

- Verlichting fontein in alle kleuren mogelijk
- Laag energieverbruik
- Individueel aanstuurbaar

32

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

33

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

34

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

35

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

36

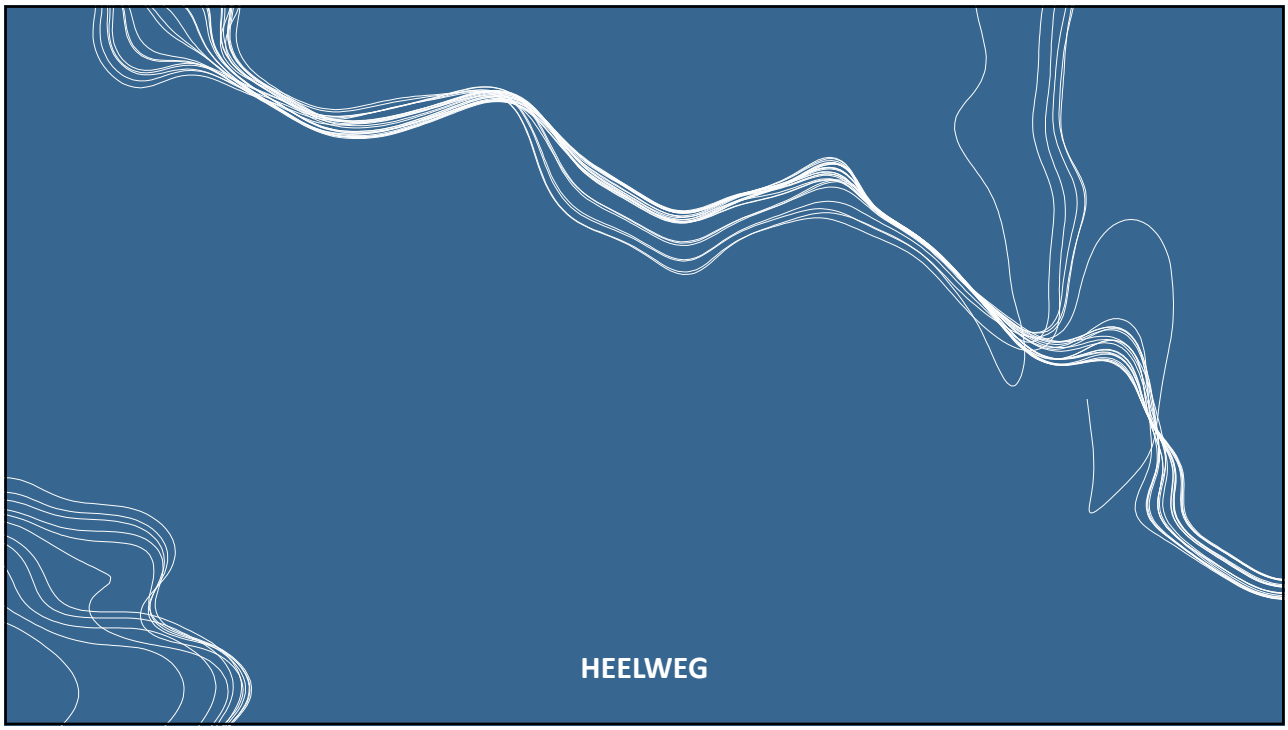
OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

37

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

38

39

UITGANGSPUNTEN | AUSGANGSLAGE ENTWURF

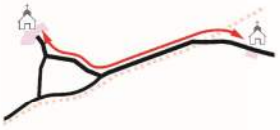
30km/uur & voetgangersvriendelijk
30km/uur & Fusgängerfreundlich

Vergroenen straat
Straßenbegrünung

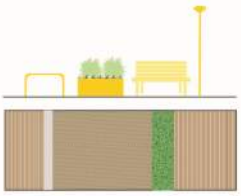
Grensbeleving langs de straat
Grenzbelebung

Herkenbare route vanaf Heelweg naar centrum Dinxperlo & Suderwick
Erkennbare route vom Hellweg zu den Zentren

Verbijzonderen entrees tot de dorpen
Verschönern Dorfs Entrees

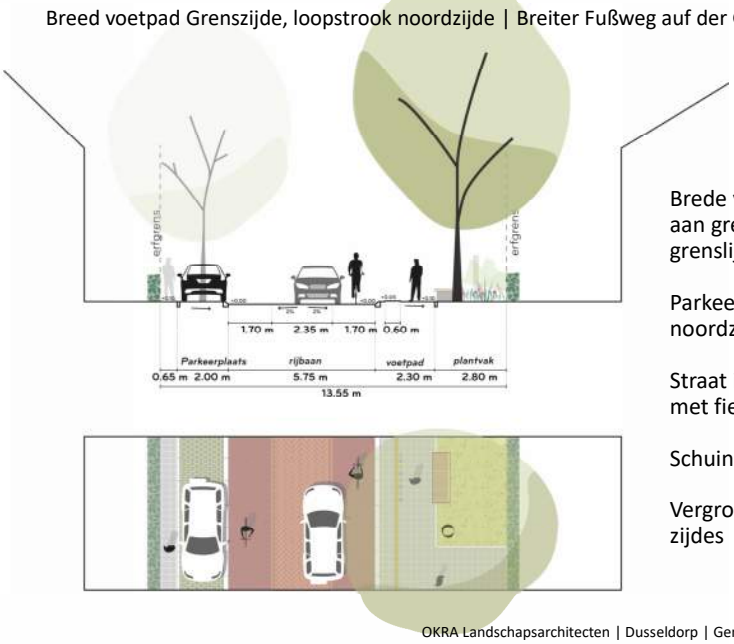
Familie van elementen/materialen
Einheitliche(s) Elemente/Material

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

40

PROFIEL MAX| STRAßENPROFIL MAX

Breed voetpad Grenszijde, loopstrook noordzijde | Breiter Fußweg auf der Grenzseite, Schmalerer Fußweg auf der Nordseite

Brede voetgangerszone aan grenszijde (3m) met grenslijn

Parkeerplaatsen vooral noordzijde straat

Straat in gebakken klinker met fietsstroken in asfalt

Schuine band

Vergroening aan beide zijdes

Breite Fußgängerzone an der Begrenzungslinie (3 m) mit Grenzlinie

Parkplätze hauptsächlich auf der Nordseite der Straße

Straße aus gebranntem Klinker mit Fahrradwegen aus Asphalt

Schrägborde

Begrünung auf beiden Seiten

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

41

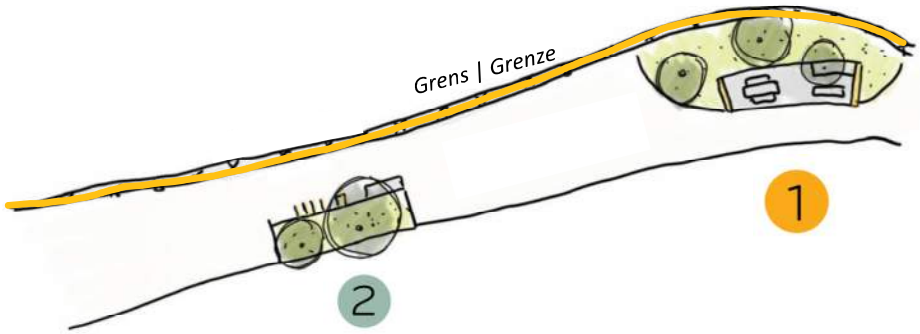
GRENSELEMENTEN | ELEMENTE AN DER GRENZE

Samenhang verschillende plekken langs de lijn

Basis uit beton, accentkleur geel

Zusammenspiel verschiedener Gestaltungselemente entlang der Linie

Basis aus Betonelementen, Akzentfarbe gelb

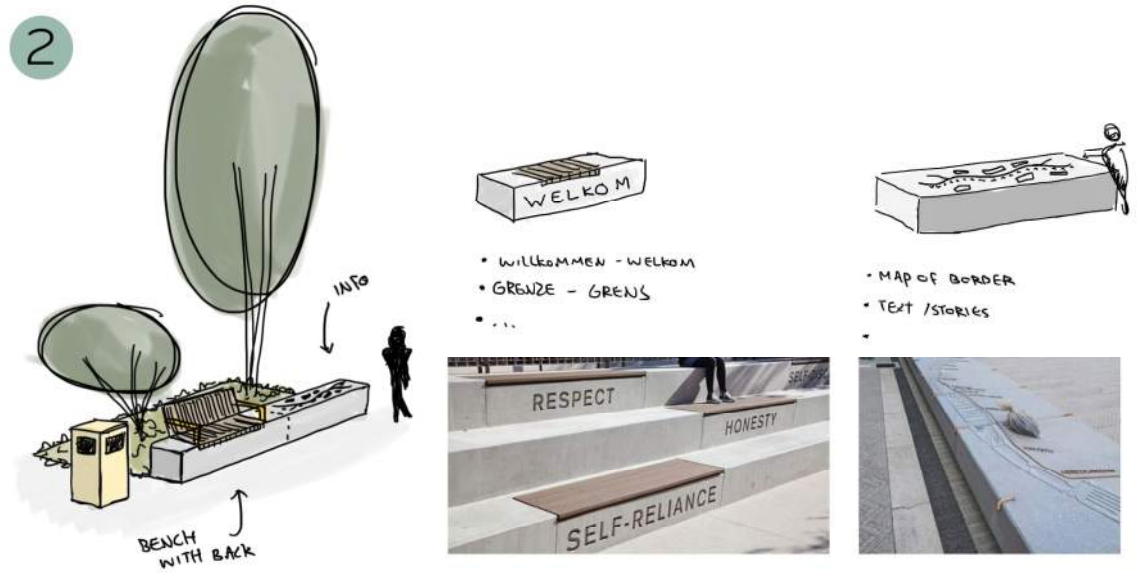

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

42

GRENSELEMENTEN | ELEMENTE AN DER GRENZE

Zitplekken langs de lijn | Banken mit Infotafeln

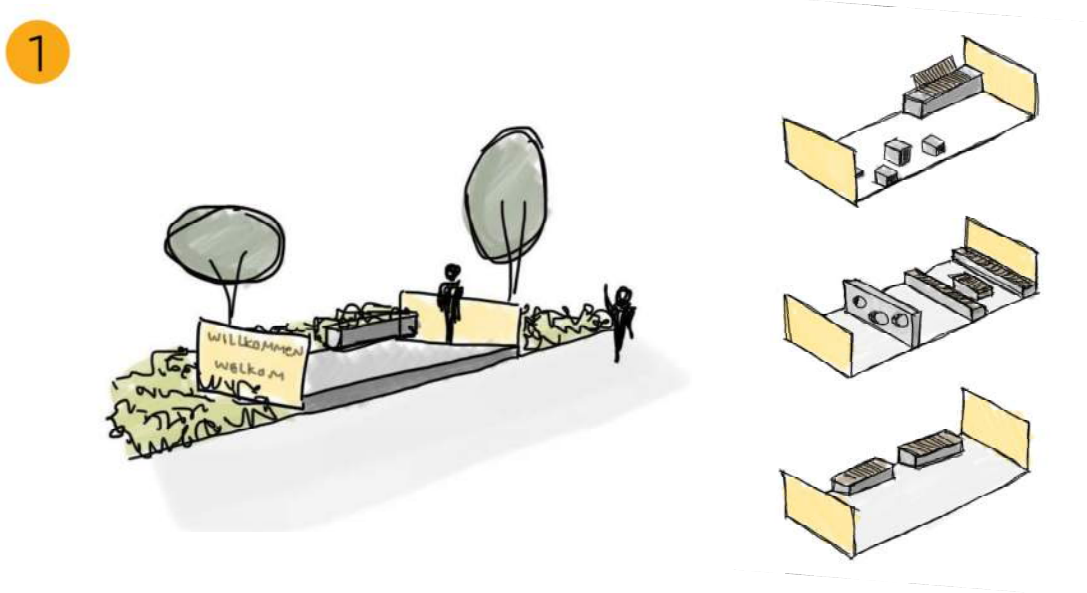

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

43

GRENSELEMENTEN | ELEMENTE AN DER GRENZE

Entrees Dinxperlo en Suderwick: Ontmoetingsplekken | Ortseingänge, Attraktive Gestaltung zum Verweilen

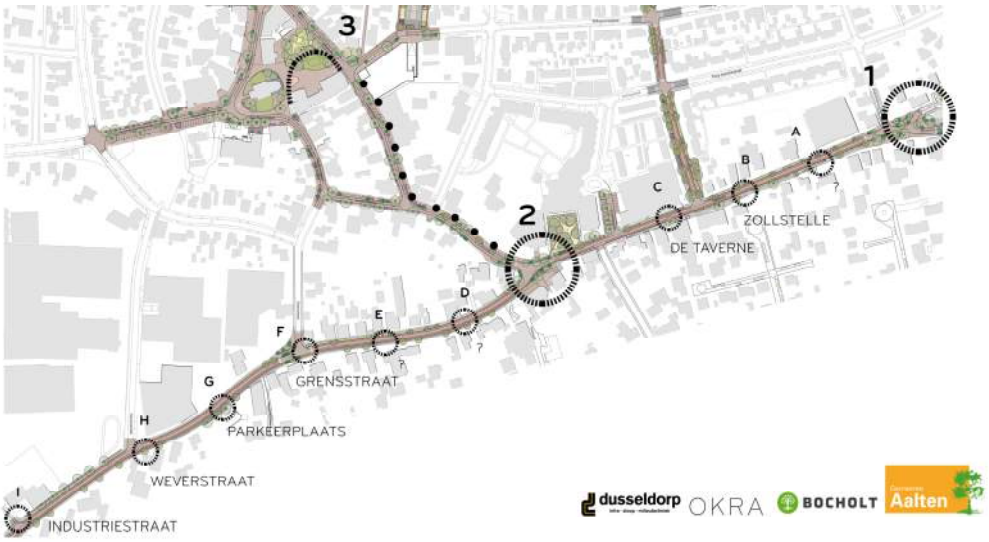

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

44

WERKGROEP GRENSBELEVING

Op zoek naar verhalen voor de grenslijn centrum, Heelweg hotspots, Heelweg bankjes

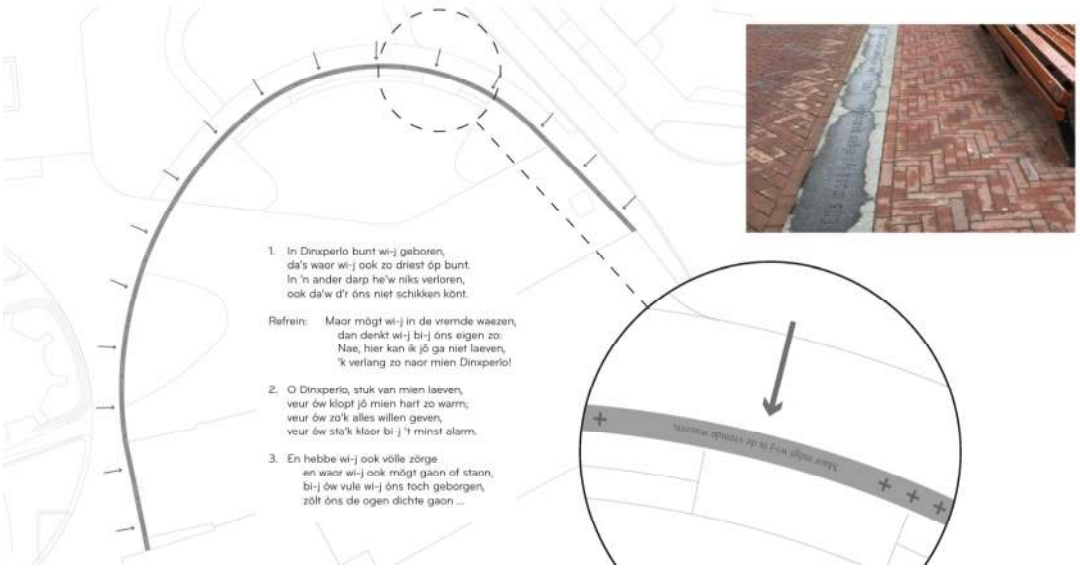

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

45

GRENSBELEVING – GRENSLIJN CENTRUM

Lokale tekst in dialect, bv. Volkslied Dinxperlo.

1. In Dinxperlo bunt wi-j geboren,
da's waor wi-j ook zo driest óp bunt.
In 'n ander darp he'w niks verloren,
ook da'w d'r óns niet schikken könt.

Refrein: Maor mögt wi-j in de vremde waezen,
dan denkt wi-j bi-j óns eigen zo:
Nae, hier kan ik jô ga niet laeven,
'k verlang zo naor mien Dinxperlo!

2. O Dinxperlo, stuk van mien laeven,
veur ów klopt jô mien hart zo warm;
veur ów za'k alles willen geven,
veur ów sta'k klaor bi-j 't minst alarm.

3. En hebbe wi-j ook völle zörge
en waor wi-j ook mögt gaon of staon,
bi-j ów vule wi-j óns toch geborgen,
zölt óns de ogen dichte gaon ...

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

46

GRENSBELEVING – TIJDSLIJN GRENSBANKEN

Fotoserie 1900 - 2015 " 'De Heelweg in goede en slechte tijden'

1. Aankomst van de postkoets rond 1900
2. Nederlandse grensversperring 1914-1918
3. Voor de grensversperring in 1939
4. Duitse prikkeldraadversperring 1939-1945
5. Grensversperring van de Geallieerden 1945-1949
6. 1949-1963 Annexatie deel Suderwick door NL
7. Enkele jaren voor de opening van de Europese grenzen
8. "Grensmarkt" in 2015
9. Gezamelijke aanpak Heelweg en grensbeleving (2025?)

https://dinxperwick.info/nl/5-de-heelweg-in-goede-en-slechte-tijden-een-fotoserie/#

47

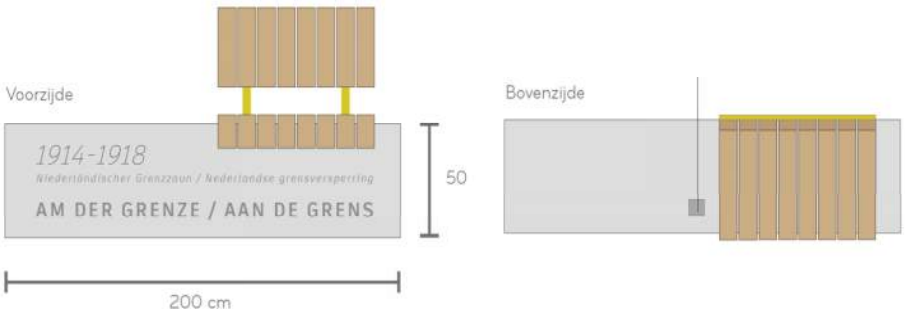
GRENSBELEVING – TIJDSLIJN GRENSBANKEN

Betonnen element van 200 cm met een houten zitvlak van 75 cm

- Jaartal aan de voorzijde
- Woord of zin dat grens in die tijdsperiode duidt
- Titel 'Am der Grenze / Aan de grens'

Met QR-Code is de foto en het verhaal erachter te zien/lezen/beluisteren

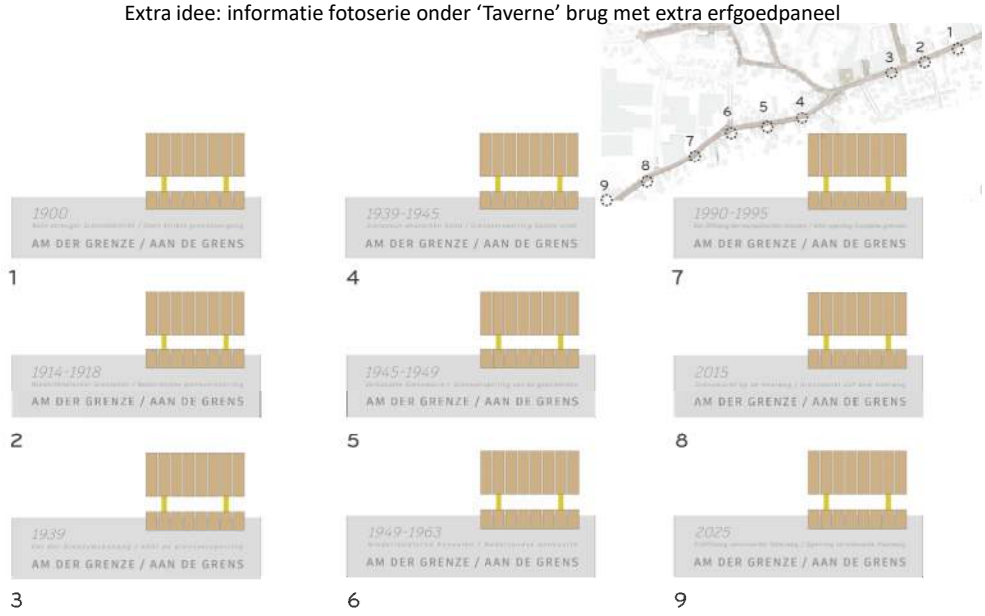

48

GRENSBELEVING – TIJDSLIJN GRENSBANKEN

Extra idee: informatie fotoserie onder ‘Taverne’ brug met extra erfgoedpaneel

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

49

GRENSBELEVING – HOTSPOTS

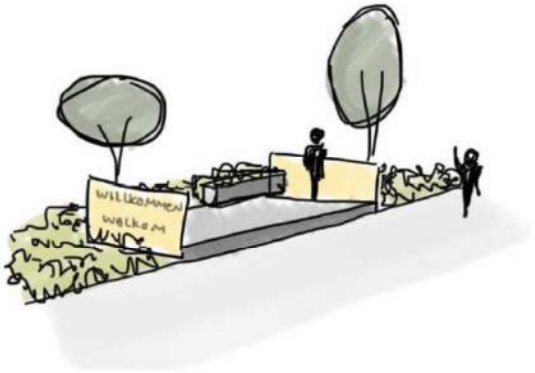
2x: bij entrees Suderwick & Dinxperlo

Quotes Kristina
Leko panelen

RVS buitenzijde, binnenzijde geel (sluit aan bij huidige erfgoedpanelen)

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

50

HOTSPOTS

Uitgangspunten

‘Welkom’ gevoel

Geen overdaad aan beelden, informatie achter QR code

Uitnodigen om Grenslandmuseum te bezoeken

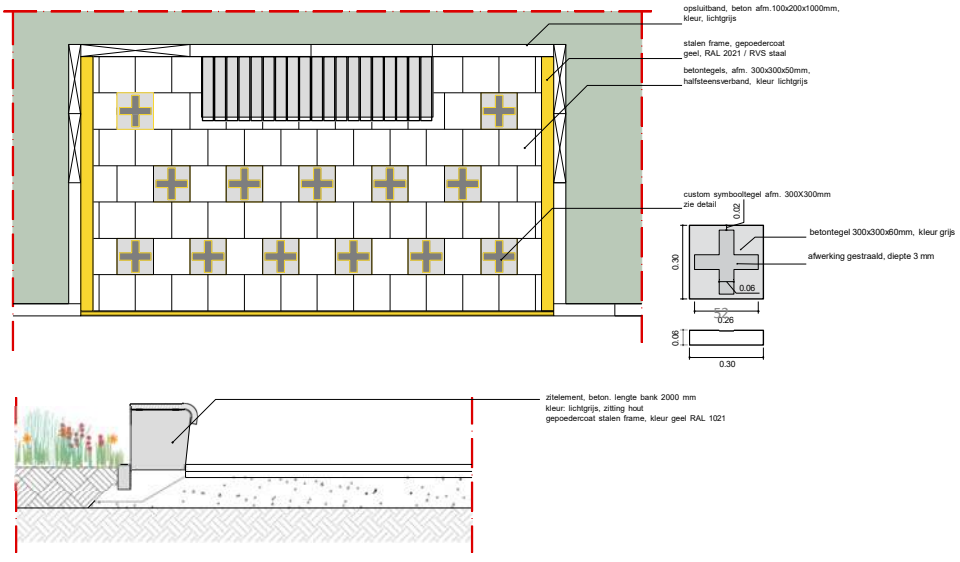
Gebruiken Kristina Leko panelen quotes

Inspreken van verhalen ipv lezen

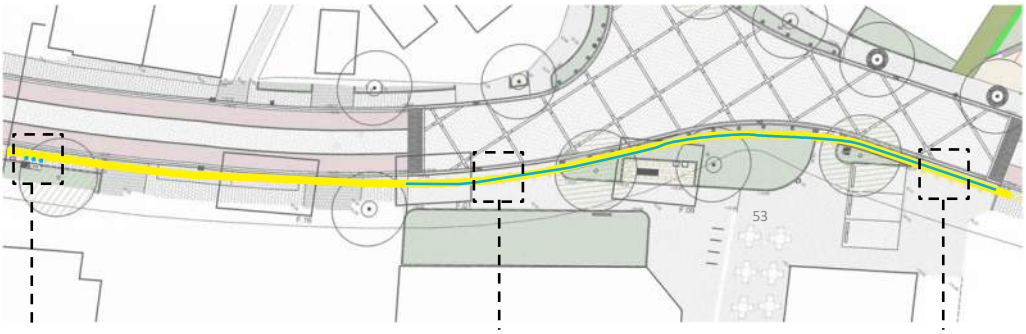
OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

51

52

Grenslijn standaard: doorlopende gele rij kasseien, zonder LED, zonder plusjes. Van Industriestraat tot Sporkerstrasse

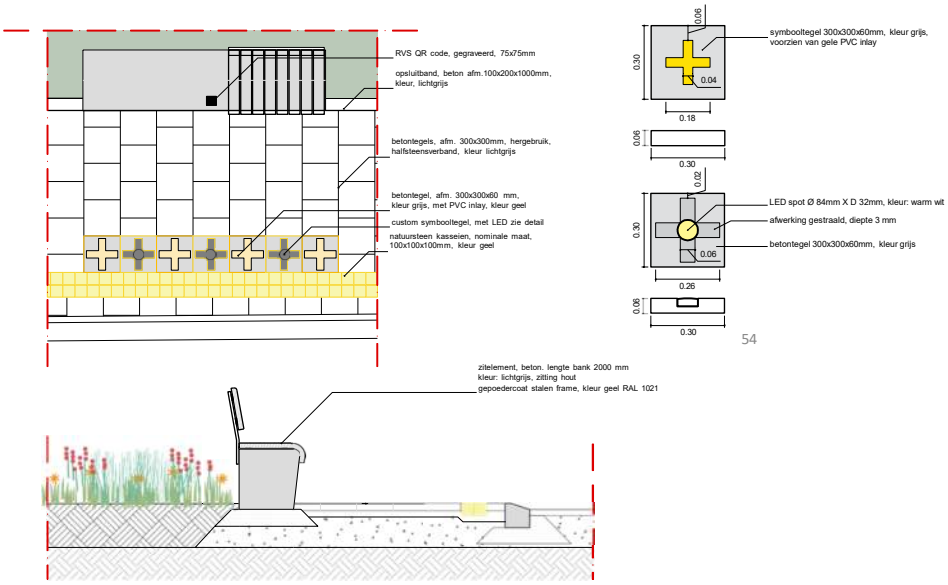

detail uitzondering 1:
Grenslijn plusjes +++
+ Solar LED pucks •••
bij bankjes tijdslijn

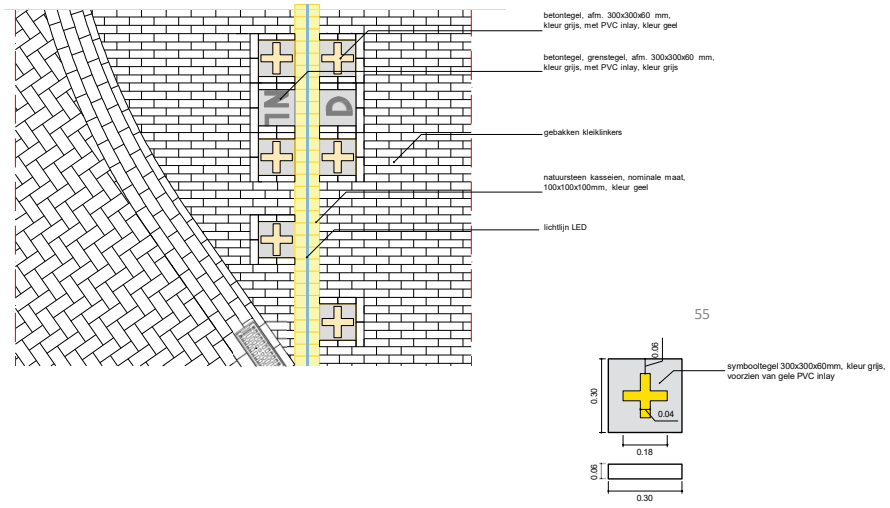
detail uitzondering 2:
Grenslijn plusjes, verspringend
+ LED lijn binnen plein hotspot

detail uitzondering 3:
Grenslijn plusjes, verspringend
+ LED lijn binnen plein hotspot
+ voetstap Beatrix

53

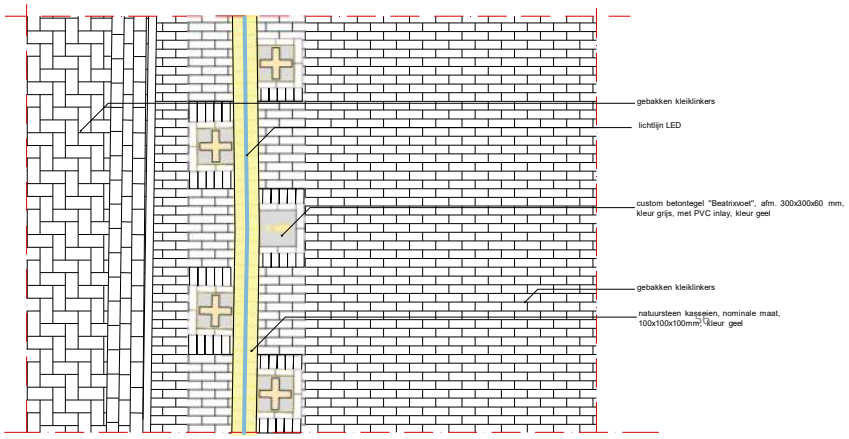

54

55

DINXPERLO GRENSBELEVING WERKGROEP - TERUGKOPPELING DO

56

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

57

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

58

OKRA Landschapsarchitecten | Dusseldorp | Gemeente Aalten

59

60